СССРнинг 50 йиллигини муносиб кутиб оламиз

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 148 (4607).

28 ИЮЛЬ ЖУМА 1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ПАРТИЯ ҲАЁТИДА

МУҲИМ СИЁСИЙ ИШ

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми партиямиз, Ватанимиз ва халқимиз ҳаётида ғоят муҳим масалаларни муҳокама қилди. Партия ҳужжатларини алмаштириш — партия ташкилотлари, барча коммунистлар фаолиятига катта синов бўлиб, уларнинг куч ва идрокини, ташкилотчилик қобилиятларини, партия съездлари қарорларининг қандай амалга ошираётганликларини яна бир бор кўрикдан ўтказади. Шунинг учун ҳам партиямиз Марказий Комитети бу муҳим сиёсий ишга ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўришни, Пленум қарорларини ҳар бир ташкилот ва коммунистга етказиб, сиёсий-ташкилий, партиявий-оммавий ишлар ва тадбирларни бу соҳага сафарбар этиб, партиямиз сафларини янада мустаҳкамлаш, коммунистлар активлигини ва интизомини кучайтиришни партия ташкилотлари олдига шу куннинг асосий вазифаларидан қилиб қўймоқда.

Ҳозир барча партия ташкилотларида Пленум қарорлари муҳокама қилиниб, ўрганиб чиқилмоқда. Шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич ташкилотлари партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик ишларини бошлаб юбордилар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев бу масала принципиал-сиёсий характерга эга бўлиб, партиянинг ўз сафларини мустаҳкамлаш борасидаги фаолиятининг энг муҳим томонини ўз ичига олишини уқтирди. Партия ҳужжатларини алмаштириш билан боғлиқ ташкилий-сиёсий ишнинг умумпартиявий моҳияти даставвал коммунистларнинг активлигини, ташаббуси ва интизомини янада оширишдан, коммунизм қурилишида уларнинг авангардлик ролини кучайтиришдан иборатдир. Партия ҳужжатларининг алмаштирилиши кучларимизнинг ўзига хос кўриги, ҳар бир партия ташкилотининг КПСС XXIV съезди қарорларини қандай амалга оширилаётганлигининг жиддий текшируви бўлади,дейиш мумкин.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик даврида район, шаҳар партия ташкилотлари зиммасига катта масъулият тушади. Улар жойларда олиб борилаётган ишлардан доимо хабардор бўлиб туришлари, бошланғич ташкилотларнинг фаолиятини ўрганиб, уларнинг янада актив иш олиб боришлари учун ёрдам беришлари, барча ташкилий ишларни ўз вақтида ўтказиб, бутун эътиборни шу кечаю-кундузда бу соҳада олдимизда турган муҳим вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга қаратишлари лозим. Областимизда шаҳар ва район партия комитетларининг пленумлари бўлиб ўтди. Шу кунларда эса бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишлари бўлмоқда. Буларда КПСС Марказий Комитети май Пленумининг якунлари ва шу муносабат билан партия ташкилотлари олдида турган вазифалар муҳокама қилинмоқда. Бу йиғилишлар саноат корхоналари, қишлоқ хўжалиги, қурилишлар ва муассасаларда, меҳнат коллективларида партия ташкилотларининг етакчилик ролини оширишга, коммунистлар фаолиятини кучайтиришга, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажаришга, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва меҳнат унумдорлигини юксалтиришга, илмий-техника тараққиётини тезлаштириш, ишлаб чиқаришга партия раҳбарлигини яхшилаш, олинган юксак социалистик мажбуриятларни тўла бажариб, она-Ватанга кўпроқ саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга қаратилмоқда.

Тошкент шаҳри ва области партия ташкилотларида партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик масалаларига бағишланган пленумлар, йиғилишлар, суҳбат ва учрашувларда коммунистлар бошланғич ташкилотларнинг корхона, муассаса фаолияти ва хўжалик ишларидаги ролини оширишга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, коммунистларнинг ташаббускорлиги ва интизомини ошириш, партия қарорлари ва режаларини ҳаётга татбиқ этишда уларнинг етакчилик ролини оширишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Баъзи район ёки шаҳар партия комитетлари бюро, пленум ва актив йиғилишларида турли масалаларни муҳокама қиладилар. Илғор ва қолоқ коллективларнинг фаолияти ҳақида кўп гап бўлади. Илғорлар мақталади, қолоқлар танқид қилинади, тегишли қарорлар қабул қилинади. Лекин илғорларнинг тажрибалари чуқур ўрганилмайди, қолоқ корхоналарнинг орқада қолаётганлигига нималар сабаб бўлаётганлиги атрофлича таҳлил этилмайди ва уларга ўз ишларини яхшилаш, илғорлар даражасига кўтарилишда амалий ёрдам кўрсатилмайди. Ёки бўлмаса қарорларнинг ижроси ойлаб текширилмайди.

Шаҳар ва район партия комитетлари партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик муносабати билан бошланғич ташкилотларда партиявий-ташкилий ишлар олиб бормоқдалар, план ва тадбирлар тузмоқдалар. Бу даврда шаҳар ва район партия комитетларининг аъзолари бевосита бошланғич ташкилотларда иш олиб бориб, ташкилот секретарлари ва бюро аъзолари билан тез-тез суҳбатлар ўтказиб, партиявий ишдаги ижобий ва салбий томонларни ҳисобга олиб, уларни яхшилаш ва мукаммаллаштириш нуқтаи назардан иш тутсалар, бошланғич ташкилотлар ва коммунистлар фаолиятини, умуман партиявий ишларимиз савиясини янада юксалтиришда катта ва фойдали иш қилинган бўлар эди. Йиғилиш ва суҳбатларни расмият учунгина ўтказмай, ҳар бир раҳбар ходим ва коммунист айтилган фикрлар, билдирилган эътирозлардан ўз амалий фаолиятлари учун тегишли хулосалар чиқариб олмоқлари лозим. Шаҳар ва район партия комитетлари коммунистларнинг ҳисоб-китоб ишларини намунали тартибга солишлари, партия ҳужжатларини алмаштириш муносабати билан жойларда бўладиган ишлар графигини олдиндан тузиб қўйишлари, лозим бўлган тақдирда бу ишларга қўшимча кучларни жалб қилиш, хоналар ажратиш ва шунга ўхшаш масалалар ҳақида ғамхўрлик қилишлари лозим.

Партия ҳужжатларини алмаштириш даврида ташкилотларда ва коммунистлар ўртасида ўзаро талабчанликни, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш, барча коммунистларнинг КПСС Программаси ва Уставига риоя қилишларига эришиш ва уларнинг ишлаб чиқаришда, ижтимоий-сиёсий ҳаётда авангардлик ролини янада ошириш, партия топшириқларини виждонан бажаришларига, ишда ва хулқ-атворда намуна бўлишларига эришмоқ лозим. Партия ташкилотлари ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарликни қандай яхши ташкил этиш тўғрисида баён этилаётган таклиф ва мулоҳазаларни ҳисобга олишлари, жойларда тайёргарлик ишлари билан қизиқиб, вақти-вақти билан текширишлар ўтказишлари, камчиликларни йўқотиш ва дуч келган масалаларни оператив ҳал қилишни унутмасликлари керак. Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик ва уни ўтказиш даврида ташкилий-сиёсий ва тарбиявий ишларнинг турли воситалари, форма ва методларидан фойдаланиш, ташкилий-техникавий тайёргарликнинг пухта бўлишига эришиш, ҳар бир ташкилот ва коммунистнинг иши ва фаолиятига эътибор билан қараш, якка-якка ёндошиш, партиявий ишда ленинча нормаларга тўла амал қилиш, айрим коммунистларнинг ишидаги ва хулқидаги камчиликларни келтириб чиқарувчи сабабларни муфассал ўрганиш партия ташкилотларининг диққат марказида бўлмоғи лозим.

Партия ҳужжатларини алмаштириш муҳим сиёсий ва ташкилий тадбир сифатида ўтказилиши, бу иш партия сафларини янада мустаҳкамлашга, коммунистлар активлигини ошириб, бутун куч ва ташаббусни партия XXIV съезди қарорларини амалга оширишга бўйсундирилмоғи керак. Партия ҳужжатларини алмаштиришга ҳамма ерда пухта тайёргарлик кўрайлик. Бу иш барча ташкилотлар, ҳар бир коммунистга таалуқли муҳим умумпартиявий ишдир.

ОБЛАСТИМИЗ ҒАЛЛАКОРЛАРИ ДАВЛАТГА ДОН СОТИШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИЛАР

Область ғаллакорлари 26 октябрда давлатга ғалла сотиш планини муваффақиятли адо этишди. Она-Ватан хирмонига 15 минг 518 тонна юқори сифатли дон тўкилди. Деҳқонлар ғалла-ўрим йиғимини қизғин давом эттиришмоқда.

ЯНГИЙЎЛ пойафзал фабрикаси коллективи шу йилнинг ўтган биринчи ярмида пландагига қўшимча 30 минг жуфтдан ортиқроқ болалар оёқ кийимларини тайёрлади. Ушбу суратда корхонанинг пешқадам ишчиларидан бири коммунистик меҳнат зарбдори, пресcловчи Малика Эрмуҳамедовани иш устида кўриб турибсиз.

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Ўзбекистон ССР бешйиллиги» совхозида машина теримига пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Бу йил совхоз пахта далаларида 120 та «зангори кема» жавлон уради. Механизаторлар йиғим-теримни 26 иш кунида тугаллашга аҳд қилишган. Ҳозир барча терим машиналари, техник асбоб-ускуналар теримга шай қилиб қўйилди. Суратда: (чапдан) 1-бўлим агрономи С. Хидиралиев, механик М. Шаҳмонов, бригада бошлиғи К. Милиязовлар келгуси режалари ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

*

ҒАЛЛА ДАВЛАТГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒАЛЛА ТОПШИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1972 ЙИЛ 27 ИЮЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Процент ҳисобида)

Биринчи стун — бир кунда топширилган ғалла, иккинчи стун — жами топширилгани.

Ўрта Чирчиқ	4,0	240,0
Пискент	5,1	171,8
Калинин	—	133,3
Янгийўл	2,4	124,2
Бўка	0,7	112,1
Оҳангарон	0,7	111,7
Бекобод	0,8	102,6
Юқори Чирчиқ	2,4	102,5
Бўстонлиқ	5,5	52,3
Область бўйича:	2,9	100,1

ФИДОКОРЛАР

Шу кунларда Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг қайси цех ёки участкасида бўлманг, ишчилар фидокорона меҳнат қилаётганликларини гувоҳи бўласиз. Улар СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини арзигулик ютуқлар билан кутиб олишга астойдил отланишган. Азаматлар самарали ишлаб, меҳнатда қувончли натижаларни қўлга киритишмоқда.

Ўтган ойлар мобайнида эҳтиёт қисмлар тайёрлаш плани зиёдаси билан адо этилди. Колхоз ва совхозларга пландан ташқари 50 та сеялка ва 4400 сўмлик эҳтиёт қисмлар жўнатилди. Маҳсулот реализация қилиш плани 100,3 процент бажарилди.

— Юбилей йили коллективимиз учун янгиликлар йили бўлмоқда, — деб ҳикоя қилади завод партия ташкилотининг секретари Т. Бабишов, — ишлаб чиқаришда анчагина ўзгаришлар бўлди. Масалан, авваллари кўрак чувиш машиналари трактор ёрдамида ҳаракатга келтириларди. Мутахассислар трактор ўрнига электродвигателлар қўлланиш мумкинлигини тажрибада исботладилар. Корхонамизда шундай двигателлар тайёрлаш йўлга қўйилди. Айни кунларда бундай механизмлар кўплаб пахтакорларга етказиб берилмоқда. Улар электр энергияси ёрдамида ишлаб, кўрак чувиш агрегатини ҳаракатга келтиради. Бундан ташқари, янги каноп ўриш машиналари ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди.

Заводнинг юзлаб ишчилари Альбина Девятованинг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, бешйилликни тўрт йилда ва ундан ҳам барвақт бажариш учун фидокорона меҳнат қилишаяпти. Шу туфайли ҳам улар ойлик, квартал нормаларини доимо 130—140 процентга етказиб адо этмоқдалар. Айниқса, қуюв цехи ишчилари бошқаларга ибрат бўларли даражада ишлашаяпти. Улар ўзаро социалистик мусобақада ғолиб чиққанликлари учун корхонанинг кўчма Қизил байроғини ҳамда пул мукофотини қўлга киритдилар. Меҳнатсеварлар олти ойда планга қўшимча ўнлаб тонна қуюлма тайёрлаб, планни 100,5 процент қилиб бажардилар. Маҳсулот таннархи эса 1188 сўмга арзонлаштирилди. Цехда иш шароити намунали йўлга қўйилган. Ҳар ҳафта охирида бажарилган ишлар якунланиб, илғорлар тажрибаси кенг оммалаштирилади.

Қуюв цехида шахсий мажбурият олиб нормасини 1,5—2 баравар қилиб адо этаётган илғорлар анчагина. Х. Шарипов, Е. Панина, В. Маликов, К. Толипов, Х. Пўлатова каби ўртоқлар шулар жумласидандир. Меҳнат зарбдори Ю. Ашуров номини касбдошлари алоҳида ҳурмат билан тилга оладилар.

М. ҚАЮМОВ.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАНАДИ

87746 рақамли «ЯК—40» енгил қанотли самолёт навбатдаги рейсдан қайтиб келди. Ҳозир бу самолёт Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига қўйилган. Марказий павильонга кираверишда ўрнатилган бу самолёт ўзининг бутун кўриниши билан республика граждан авиацияси тараққиётини яққол кўрсатиб турибди. Виставкага «Ўзбекистон» маркали тўрт қаторли пахта терадиган машина ҳам қўйилган. Бу машинага қараб машинасозлар ва механизаторларнинг бугунги куни тўғрисида бир фикрга келиш мумкин.

Экспозицияларни тўхтовсиз янгилаб туриш — Тошкент бош виставкаси учун асосий қонун бўлиб қолди.

— Виставкадаги 48 бўлимнинг ҳаммаси янги экспонатлар билан тўлдирилмоқда, — деди виставка директори С. А. Асцатуров. —бундай қилишдан мақсад — стендларнинг таъсирчанлигини кучайтиришдан, совет халқларининг аҳил оиласида Ўзбекистоннинг равнақ топиши тўғрисида яхшироқ ҳикоя қилиб беришдан иборат.

Безовчи-рассомлар бош залнинг бир қанча бўлимларини қайта жиҳозлашга киришдилар. Экспозицияга киритиладиган фотосуратлар ва ҳужжатлар кўп миллатли социалистик давлатни барпо этишда В. И. Лениннинг, КПСС нинг тарихий ролини акс эттиради.

Жумладан, янги Тошкентга бағишланган бўлим ўзгартирилади. Республиканинг саноати ва қишлоқ хўжалиги фан ва маданияти жадал суръатлар билан ривожланганлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи экспозициялар янгиланади. — Стендларга хўжаликнинг айрим тармоқлари ривожланиши тўғрисидаги янги маълумотлар қўйилади. Бу стендларда юбилей олди мусобақасида биринчиликни эгаллаган пешқадам коллективлар Ленин мукофоти лауреатлари ва Давлат мукофоти лауреатлари билан таништиради. Томошабинлар давлат сифат белгисини олишга сазовор бўлган барча буюмларнинг намуналарини кўздан кечирадилар. Республиканинг машҳур кишиларидан бир юз саксон кишининг улкан суратлари виставка залининг марказий қисмини безайди. Ана шу галереяни барпо этиш ҳозироқ бошланди.

Тематик павильонда жойлаштирилган экспозициялар Ўзбекистон ССРнинг СССР составида босиб ўтган йўли тўғрисидаги ҳикояни тўлдиради. Ўзбекистондаги ҳар бир область ва Қорақалпоғистон АССРнинг эришган муваффақиятларини кўрсатиш учун 650 квадрат метрга тенг келадиган майдон ажратилади. Иттифоқдош республикалар эришган муваффақиятларига бағишланган стендлар ҳам шу ерда жойлаштирилади.

Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида юбилей олди кунларида областларга бағишланган кунларни ўтказиш мўлжалланмоқда. Виставкага келган кишилар областларнинг намояндалари билан учрашиб, энг яхши бадиий ҳаваскорлик коллективларининг маҳоратини ўз кўзлари билан кўриш ва тинглаш имкониятига эга бўладилар.

(ЎзТАГ).

САНОАТЧИЛАР ЗАФАРИ

Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, меҳнатда катта зафар қучдилар. Улар етти ойлик ишлаб чиқариш, маҳсулотни реализация қилиш ва қатор муҳим буюмларни тайёрлаш планини муддатидан илгари—27 июлда бажардилар.

Кўмир қазиб чиқариш, прокат, цемент, устки трикотаж, чарм пойафзал, ўсимлик мойи ва бошқа саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш планлари тўла ва ошириб адо этилди.

Область саноатчилари ой охиригача яна ўнларча миллион сўмлик турли-туман саноат маҳсулотларини реализация қиладилар.

* * *

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигига қарашли корхоналарнинг коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўриб, реализация қилинадиган маҳсулот ҳажми юзасидан етти ойлик планни муддатидан илгари бажардилар.

Ой охиригача қўшимча равишда бир неча миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

СУТ СОҒУВЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Вотинцев номли колхозда давлатга ҳар йилгидан ошириб чорвачилик маҳсулотлари топширилмоқда.

Яқинда колхознинг «оқ чашма» соҳиблари соғиб олган сут 150,6 тоннага етди. Бу пландагидан 614 килограмм кўп, демакдир. Йиллик сут тайёрлаш плани ошириб адо этилди. Моҳир сут соғувчилардан Гулчеҳра Сулаймонова, Меҳри Жўраева, Ҳалима Бўриевалар йиллик сут соғиб олиш планларини бажарай, деб қўйишди.

Оққўрғон районидаги бу колхоз чорвадорлари давлатга пландан ташқари 100 тонна серқаймоқ сут топшириш мажбуриятини олишди. Улар бу мажбуриятни СССРнинг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган кунгача бажаришга аҳд қилишди.

С. МУСТАФОЕВ.

ФЕРМАЛАРГА ЗОТЛИ ПАРРАНДАЛАР КЕЛТИРИЛМОҚДА

ТЎЙТЕПА. ЎзТАГ мухбири. Тошкент область «Ўртасарой» совхоз-паррандачилик фабрикасига товуқ ва ўрдакларнинг янги, маҳсулдор зотлари келтирилди. Бу ерга келтирилган «Кросс» зотли товуқларнинг ҳар бири бир йилда 250 та тухум беради. Йил охиригача бу совхозда 250 минг шундай зотли товуқлар бўлади.

Совхоз—фабрикада 3 минг бош ўрдак боқиладиган ферма тузилди. Зотли паррандалар эллик кун ичида тўрт килограмм семирди.

Паррандачилик фабрикаси йил охиригача давлатга 26 миллион дона тухум топширади, кўп миқдорда гўшт тайёрлайди.

ОҚ ЙЎЛ!

Традицияга мувофиқ 26 июлда Қизил майдонда Москвадаги Ленин орденли, Қизил Байроқ орденли РСФСР Олий Совети номидаги олий умумқўшин қўмондонлари билим юртини битириб чиққан кишиларга дипломлар ҳамда кўкракка тақиладиган значокларни тантанали топшириш маросими ўтказилди.

Бу ерга улар билан бирга ўқитувчилар ва командирлар, таниқли ҳарбий бошлиқлар, партия ва совет ташкилотларининг вакиллари, Москва корхоналарининг илғорлари ҳам келишди.

СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари, РСФСР Олий Совети Президиумининг раиси М. А. Яснов билим юртини битириб чиққан кишиларни ўқишнинг тугалланганлиги билан, биринчи офицерлик унвони берилиши билан самимий табриклади ва уларнинг Ватанимиз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ишида катта муваффақиятларга эришувларини тилади.

Аъло ўқувчи лейтенант Сергей Стригин ўртоқлари номидан гапирди ва КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматини ишонтириб бундай деди: ёш офицерлар ўз билимларини доим такомиллаштирадилар, ватанга, совет халқига садоқат билан хизмат қиладилар.

Билим юртини битириб чиққан офицерлар В. И. Ленин мавзолейини зиёрат қилдилар ва гулчамбар қўйдилар, тантанали юриш қилиб Қизил майдондан ўтдилар.

Номаълум солдат қабрига ҳам гулчамбар қўйилди.

(ТАСС).

РАЙКОМ ВА КАДРЛАР

Агар илғор колхоз ёки совхоз ишлари ҳақида суҳбатлашгудек бўлсангиз, «кадрлари соз-да. ҳар бир соҳада ўз ишининг усталари меҳнат қилаётибди» деган сўзларни эшитасиз.

Ҳақиқатан ҳам ҳар қандай ишнинг муваффақиятини кадрлар ҳал қилади. Шунинг учун ҳам Коммунистик партия кадрларни танлаш ва тарбиялаш масаласига катта эътибор бериб келмоқда. Пискент район партия комитети ўз фаолиятида партиямизнинг бу соҳадаги кўрсатмаларига оғишмай амал қилмоқда.

Район партия ташкилотида 59 бошланғич, 62 та цех партия ташкилоти ва 61 та партия группалари бўлиб, уларнинг ҳисобида 1400 дан ортиқ коммунист бор. Коммунистлар экономика ва маданиятни жадал суръатда ривожлантиришда ўзларининг амалий ишлари билан шахсий намуна кўрсатиб келмоқдалар. Колхоз, совхоз, муассасалардаги кўпгина коммунистлар ишга бош-қош бўлибгина қолмай, балки юксак социалистик мажбуриятларни бажаришда ташаббускорлик қилмоқдалар.

Райком коммунистлар активлигини ошириш борасида бирмунча ишларни кўрди. Энг муҳими, бошланғич партия ташкилотларига партиявий ишда озмикўпми кўникма ҳосил қилган, янгиликни ҳис қиладиган ходимлар етакчилик қилмоқдалар.

Район партия комитети бюро йиғилишлари ва пленумларида бошланғич партия ташкилотлари ролини ошириш, уларни ғоявий чиниқтириш, меҳнаткашлар ўртасидаги обрў-эътиборини оширишга катта аҳамият бермоқда.

Чиндан ҳам КПСС XXIV съезди белгилаб берган улкан вазифаларни бажаришда бошланғич партия ташкилотларининг роли каттадир. Ҳамма режаларимиз, тўққизинчи беш йиллик вазифаларининг рўёбга чиқишида ҳеч, шубҳасиз, улар катта ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар. Бошланғич партия ташкилотлари ишининг даражаси, кўлами, мазмуни эса кўп жиҳатдан уларнинг секретарларига асосий ишдан ташқари вақтда жамоатчилик йўли билан бу масъулиятли ва фахрли топшириқни беками-кўст адо этишларига боғлиқдир.

Райондаги бошланғич партия ташкилоти секретарларидан 52 киши ва комитет ҳамда бюроларнинг 200 га яқин аъзоси асосий ишдан озод этилмаган ҳолда ишламоқда.

Учинчи механизациялашган кўчма колонна партия ташкилотининг секретари С. Ш. Шаипов, РайПО бошланғич партия ташкилотининг секретари Нажмиддинова, Ҳамза номли мактаб бошланғич партия ташкилотининг секретари Назирқулов, Ломоносов номли мактаб бошланғич партия ташкилотининг секретари Юрченко ва бошқа ўртоқлар шулар жумласидандир.

Район партия комитети бошланғич партия ташкилоти секретарлари сифат составини яхшилашга алоҳида эътибор бермоқда. Ҳозирги кунда бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик қилаётган секретарларнинг 70—80 проценти олий ва ўрта махсус маълумотга эгадир.

Район партия комитети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети II Пленуми қарорларини бажара бориб, бошланғич партия ташкилотларида ўтказиладиган мажлислар мазмунини яхшилашга, таъсир кучини оширишга, интизомни ҳар томонлама мустаҳкамлашга ҳаракат қилмоқда. Ана шундай мажлисларда ишни перспектив планлаштириш масаласи ҳам тез-тез муҳокама қилинади. Ҳозир районда 25 та бошланғич партия ташкилоти перспектив план асосида иш олиб бормоқда. Бу соҳада 2-«Пискент» совхози партия комитети бой тажриба тўплади. Райком бу совхознинг ишни планлаштириш соҳасидаги тажрибаларини бюрода кўриб чиқиб, маъқуллади ва уни район бўйича оммалаштириш тадбирлари белгиланди.

Ўтган давр ичида КПССга аъзо бўлиб кириш истагини билдирганлар ва ёш коммунистлар билан ишлаш анча яхшиланди. Цех партия ташкилотларининг иши жонланди. Хўжаликлар, муассасалардаги бошланғич партия ташкилотларида ташкилий — партиявий ишлар бурчаги ва 2-«Пискент» совхозларида эса партиявий-ташкилий ишлар хоналари ташкил этилган.

Турмуш кадрларга нисбатан талабни муттасил оширмоқда, деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига қилган ҳисобот докладида, бизга юксак сиёсий онглилик билан яхши профессионал тайёргарликни мужассамлаштирган, экономика ва маданиятни ривожлантириш масалаларини омилкорлик билан ҳал этишга қобилиятли, бошқаришнинг замонавий методларини эгаллаган кишилар керак.

Партия турмуши

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда ана шу юксак талабларга амал қилиб келмоқдалар. Одамларга ишонч ва ҳурмат талабчанлик билан қўшиб олиб борилмоқда. Буларнинг ҳаммаси ишчанлик, ўртоқлик вазиятини вужудга келтириб, партия ходимларининг ва раҳбар кадрларнинг ўз қобилиятларини тўлароқ намоён қилишлари учун имконият бермоқда.

«Гулистон» колхозининг раиси И. Ҳайдаров, пахта тозалаш заводининг директори К. Е. Губарев, Ленин номли колхоз раиси С. Турсуналиев, район сув хўжалиги бошлиғи Я. Абдулхаев ўртоқлар янгиликни ҳис қилиш, ривожланиш истиқболини кўра билиш, вужудга келаётган вазифаларни ҳал этишнинг тўғри йўлларини танлашда кўпларга намуна бўлмоқдалар.

Кадрларга тааллуқли масалаларга кун сайин эътибор бериб келинаётганлиги, бутун ташкилотчилик ва сиёсий ишлар савияси ўсганлиги туфайли янги беш йилликнинг биринчи йили топшириқлари муваффақиятли адо этилди. Бу келажакда янада масъулиятлироқ вазифаларни ҳал этишда яхши замин бўлиб хизмат қилди.

Лекин, кадрлар билан ишлашда жиддий камчиликлар ҳам йўқ эмас. Колхоз правлениелари, совхоз дирекциялари, партия комитетлари, чорвачилик мутахассислари ҳамда қишлоқ хўжалиги инженерларини тайёрлашга яхши эътибор бермаяптилар. Айрим хўжаликларда инженерлик вазифаларида олий маълумотга эга бўлмаган, совхозларнинг бўлимларида эса ўрта маълумотли механиклар ишламоқда.

Бошланғич партия ташкилотлари кадрларни танлаш ва тарбиялашда катта роль ўйнайдилар. Улар ҳар бир ходим тўғрисида ўз фикрларини айтиш ҳуқуқига эгадирлар. Районда шундай усул жорий этилди: бошланғич партия ташкилотлари колхоз правлениелари ва совхоз дирекциялари билан биргаликда бригадирлар, ферма, участка мудирларининг составини кўриб чиқадилар. Бу тадбир бошланғич партия ташкилотларининг обрўсини оширмоқда, ўрта звенодаги раҳбарларнинг фаолияти устидан контролликни кучайтирмоқда.

Кадрларнинг фаолиятини назорат қилмай, топшириқнинг ижросини текширмай туриб, ходимнинг масъулиятини ошириб бўлмайди. Маълумки, В. И. Ленин бу масалага катта аҳамият берган, ижрони текшириш, амалдаги ишни текшириш асосий ва энг муҳим вазифа, деб қайд қилган эди. Партия, совет ва хўжалик органлари томонидан ҳамда кенг меҳнаткашлар оммаси томонидан чинакам назорат йўлга қўйилгандагина кадрларни ўстириш, камолотга етказиш ва тўғри тарбиялаш мумкин.

Район партия комитети бўлиб ўтган пленумлардан бирида «КПСС Устави ва Праграммаси талабларини бажаришда коммунистларнинг активлиги ва масъулиятини ошириш юзасидан бошланғич партия ташкилотлари вазифалари» масаласини кўрганда бу соҳада қилинган ишларга якун ясаш билан бирга навбатдаги вазифаларни ҳам белгилади.

Район партия комитети кадрларнинг ғоявий-назарий савиясини, ишчанлик малакаси ва иқтисодий билимини оширишга қаратилган қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Колхоз ва совхозларда, муассасаларда турли хил сиёсий тўгараклар, семинарлар ташкил этилди, уларда ўқитиш ишлари кенг программа асосида ўтказилди. Қишлоқ хўжалигининг қуйи звеносидан тортиб, то юқори звеносигача ишлаётган кадрлар машғулотларда қатнашдилар. Тингловчилар хўжалик ишларини фан ва техника тараққиёти, илғор тажрибалар асосида олиб бориш, деҳқончилик маданиятини оширишга бағишланган темалардаги лекцияларни тингладилар ва тажриба алмашдилар.

Мустақил ўқиш ва ишлаш кадрларни ўқитишнинг асосий методи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Барча кадрларимиз ҳаёт билан қадам-бақадам бориш учун ўзларининг ғоявий-сиёсий савияларини оширишлари, илғор фан ва тажриба ютуқларини эгаллаб боришлари лозим.

Ҳозир колхоз ва совхозларда мўл ҳосил учун кураш қизғин бормоқда. Пискентликлар улкан хирмон кўтариш, СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бел боғлаганлар. Бунда, шубҳасиз, бошланғич партия ташкилотлари олиб бораётган оммавий-сиёсий ишлар катта роль ўйнамоқда. Ҳар бир совхоз, ҳар бир хўжаликда кадрлар масъулияти ортиб бораётганлиги, улар ўз бурчларига садоқат билан муносабатда бўлаётганликлари туфайли мўл ҳосил етиштиришда янги марралар эгалланмоқда.

М. АҲМАДЖОНОВ,
Область партия комитетининг инструктори.

А. АРСЛОНОВ,
Пискент район партия комитети ташкилий бўлим мудири.

ФАН ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ХИЗМАТИДА

Пахта целлюлозаси химия ва технология илмий-текшириш институти коллективи пахта целлюлозаси ва толасини яхшилаш юзасидан кенг кўламда тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар. Суратларда: илмий ходим Саида Мамажонова лабораторияда тажриба ўтказмоқда (чапда), целлюлоза модификацияси лабораториясининг илмий ходимлари — техника фанлари кандидати Жамила Анорметова ва химия фанлари кандидати Фарҳод Иброҳимов медицина мақсадлари учун фойдаланиладиган янги тола яратиш устида иш олиб бормоқдалар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

*

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

МЕҲНАТДАН КЕЛСА БОЙЛИК...

Байтқўрғон қишлоғи ўзининг баҳаволиги, зилол сувлари, сўлим боғ-роғлари-ю, ширин-шакар мевалари билан машҳур.

Қайси томонга боқманг, бирбиридан кўркам бинолар. Қўш қаватли мактаб, у билан ёнма-ён боғча, ёзги ва қишки кинотеатрлар, ҳаммом, савдо тармоқлари қишлоқ ҳуснига-ҳусн қўшиб турибди. Замонавий типда қурилган колхозчиларнинг серҳашам уй-жойларига ҳавас билан боқасиз. Хонадонларга «зангори ёқилғи» ва водопровод кириб келган. Ҳар бир хонадонда радио-телевизор, холодильник, кир ювиш машинаси...

«Правда» колхози клуби қошида бадиий ҳаваскорлик тўгараги ташкил этилган. 30 га яқин ёш талант эгалари баракали меҳнатдан сўнг клубга тўпланишиб, санъат сирларини ўрганадилар.

Қишлоқда 9 кутубхона, 5 клуб мавжуд. Клуб ва кутубхоналар меҳнаткашларнинг маданий дам олиш масканига, идеология ва тарбия ишларининг асосий марказига айланган. Қишлоқ Советининг В. Драгун мудирлик қилаётган кутубхонасини олиб кўрайлик. Бу кутубхона Иттифоқ бўйича ўтказилган кўрикда фахрли ўринни эгаллади ва СССР Маданият министрлигининг дипломи билан тақдирланди. Шу йил 25 апрелда ривожланаётган Осиё ва Африка мамлакатлари халқ кутубхоналари ходимларидан иборат делегация аъзолари ҳам қишлоқ Совети кутубхонасининг иши билан танишиб, юқори баҳо беришди.

Баҳаво қишлоқда дам олиш масканлари ҳам анчагина. «Октябрь X йиллиги», Бўзсув канали қирғоғидаги «Энергетик» дам олиш уйлари ва «Ботаника» санаторийси, бир қанча пионер лагерлари шулар жумласидандир. Шу кунларда «Ботаника» санаторийси ва «Энергетик» дам олиш уйи кенгайтирилмоқда. Яқин бир-икки йилдан сўнг «Ботаника» санаторийси ҳар мавсумда 700 кишини ўз бағрига олиш имконига эга бўлади.

Байтқўрғон қишлоқ Совети территориясида Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-текшириш ва Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтлари ҳамда тажриба-хўжаликлари, «Правда» колхози жойлашган. «Правда» колхози сертармоқ хўжаликлардан бири ҳисобланади. Колхоз чорвачилигини ривожлантириш, қишлоқ экономикасини, фаровонлигини кўтариш, хўжалик ишлаб чиқаришини ошириш қишлоқ Советининг диққат марказида турган энг муҳим вазифадир. Депутатлар доимий комиссиялар аъзоларининг кўпчилиги колхоз ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларида, сабзавотчилик бригадаларида ва звеноларида, чорвачилик фермаларида ишлаб, фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Ўтган йилда колхоз давлатга 8 минг 400 тонна сабзавот маҳсулотлари сотди. Бу пландагидан бирмунча кўпдир.

Кейинги йилларда қишлоқ аҳолисига маданий савдо хизмати кўрсатиш яхшиланди, савдо-сотиқнинг янги шакл ва усуллари жорий этилди. Чакана товар обороти ҳажми ва маиший хизмат кўрсатиш 1970 йилдагига қараганда анча ўсди.

Байтқўрғон қишлоқ Советида наказларнинг бажарилиши, меҳнаткашларни қабул қилиш, ариза ва хатларни вақтида кўриб чиқиш ишлари яхши йўлга қўйилган. Ўтган ярим йил мобайнида ижроия комитет номига меҳнаткашлардан 60 ариза ва хат келди. Депутатларнинг ҳисоботлари ҳам вақтида эшитиб борилади. Қишлоқ Совети қошидаги доимий комиссия ишида 101 депутат актив иштирок этмоқда.

Қишлоқда коммунизмнинг тенг ҳуқуқли қурувчилари—хотин-қизлар катта куч. Улар ишлаб чиқаришнинг энг масъулиятли участкаларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўхта Абдуллаева, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Раиса Никифоровнанинг номлари фақат районимиздагина эмас, ҳатто республикамизга маълум. Байтқўрғон қишлоқ Советига сайланган депутатларнинг 47 процентини хотин-қизлар ташкил этади. Шунингдек, 3 ерда ташкил этилган хотин-қизлар Советининг иши ҳам шу кун талабидадир.

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва посёлка Советлари ишларини янада яхшилаш тадбирлари ҳақида»ги қарори коммунистик партиянинг меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари фаолиятини takomillashtiriш ҳақида кўрсатаётган ғамхўрлигининг яна бир ёрқин далили бўлди. Шу кунда бутун совет халқи СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун янада катта куч ва ғайрат билан ишламоқда.

А. ФОЗИЛОВ.

ҚУДРАТЛИ ПОДСТАНЦИЯЛАР— КАМА АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИГА

ЧИРЧИҚ. Чирчиқ трансформатор заводи 2500 киловольт-ампер қувватли трансформатор подстанцияларини кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Бу—мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган шу хилдаги энг йирик установкадир. Установка Москва атрофида давлат синовидан муваффақиятли ўтиб, олий сифат категориясини олди. Агрегатларнинг ихчам жойлашиши, уларни ёнмайдиган махсус суюқликда ишлаш қобилияти—установканинг муҳим хусусиятларидан биридир. Бу хусусият станцияни бевосита цехда монтаж қилиш имконини беради.

Завод коллективи бу йил Кама автомобиль заводига ана шундай қудратли подстанциядан 34 тасини жўнатади.

(ЎзТАГ).

БОЛГАРИЯ ДАЛАЛАРИ УЧУН

«Ташсельмаш» заводи қардош Болгария далаларида ишлаш учун «Ўзбекистон» маркали пахта териш машиналаридан юздан кўпроғини жўнатди. Бу агрегатларнинг ҳар бири бир йўла тўрт қатордаги пахтани тера олади.

Тошкент заводи «Ўзбекистон» маркали машиналарни Болгарияга бунчалик кўп юбориш ҳақидаги буюртмани биринчи марта бажармоқда. Йил охирига қадар ана шу қардош мамлакатга шундай пахта териш агрегатларидан яна бир неча ўнтаси жўнатилади.

«Ўзбекистон» маркали машиналар Ҳиндистон ва Югославия далаларига ҳам йўлланма олди.

(ЎзТАГ).

ТАННАРХ, ФОЙДА, МАНФААТДОРЛИК

ИҚТИСОДИЙ ТЕМАДА

Таннархни тинмай камайтириш социалистик хўжалик юритишнинг қонуниятларидан биридир. Шунинг учун ҳам маҳсулот таннархи ҳар бир саноат корхонаси коллективи фаолиятининг энг асосий иқтисодий кўрсаткичларидан бири ҳисобланади. Корхоналарнинг ишлаб чиқариш-хўжалик фаолияти натижаси ҳам худди шунда акс этади. Маҳсулот таннархини тинмай камайтириб боришдан давлат ҳам, коллектив ва шу коллективнинг ҳар бир аъзоси ҳам манфаатдордир. Чунки, арзон маҳсулот ишлаб чиқарилса олинаётган жамғарма миқдори ҳам ортаверади. Бу ўз навбатида миллий даромадни кўпайтириш, шунингдек, корхоналарда моддий рағбатлантириш ва социал-маданий фонд ортиши, ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун кўпроқ маблағ ажратиш имконини беради.

Шунинг учун ҳам КПСС XXIV съездида саноат ишлаб чиқаришининг барча кўрсаткичларини тинмай яхшилаш қатори маҳсулот таннархини муттасил камайтириб бориш, кам меҳнат ва маблағ сарфлаб, кўп маҳсулот ишлаб чиқаришга эришиш, бунинг учун барча резерв ва имкониятларини ишга солиш лозимлиги алоҳида таъкидланди.

Таннархни камайтириш жуда кўп омилларга боғлиқ. Меҳнат унумдорлигининг ортиши, техника тараққиётининг жадаллашиши, моддий ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш, ишлаб чиқаришни бошқаришни, хўжаликни юритишни тинмай такомиллаштириш, прогрессив технология жараёнларини муттасил жорий қилиб бориш ва бошқалар ана шундай омиллардан ҳисобланади. Хом ашё асосий ва ёрдамчи материаллар, ёқилғи, энергиянинг ортиқча сарфланишига, иш ҳақи фондининг ошиб кетишига ва бошқа ортиқча харажатларга йўл қўймаслик маҳсулот таннархининг арзонлашишига ёрдам беради.

Маҳсулот таннархини тинмай камайтириб боришга эришаётган завод-фабрикалар областимизда кўп. Саноат корхоналарининг аксарияти ўз фаолиятларининг бу муҳим кўрсаткичини йилдан-йилга яхшилашга муваффақ бўлмоқдалар. Чунки, уларда ҳар соҳада тежамкорлик учун кураш оммавий тус олган. Социалистик мусобақа ғолибларини белгилаш ва рағбатлантиришда ҳам маҳсулот таннархини камайтириш йўлида эришилаётган ютуқлар алоҳида инобатга олинмоқда. Хомашё ва материаллар сарфи устидан қатъий назорат ўрнатилган. Ҳар бир килограмм металл ва ёқилғи, ҳар бир киловатт-соат электр энергияси фойдасиз сарфланмайди.

Бу ва шунга ўхшаш тадбирларнинг кўрилиши туфайли областимиз саноати ходимлари тўққизинчи беш йиллик иккинчи йилининг беш ойи мобайнида тежамкорлик соҳасида дуруст ютуқларни қўлга киритдилар. Шу давр ичида область бўйича 1 миллион 200 минг сўмликдан ортиқ давлат маблағи тежаб қолинди (Тошкент шаҳри ҳисобга кирмайди). Аксарият кўпчилик шаҳар ва районлар корхоналарининг коллективлари маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан белгиланган давлат планларининг тўла ва ошириб бажарилишига эришдилар.

Айниқса, Бекобод шаҳар ва Ўрта Чирчиқ районы саноатчиларининг тежамкорлик соҳасида эришаётган ютуқлари мақтовга сазовордир. Бу шаҳар ва район корхоналарида ишлаб чиқаришни ҳар томонлама ривожлантириш, СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини тежамкорликда ҳам катта-катта ютуқлар билан кутиб олиш учун астойдил ҳаракат қилинаётганлиги туфайли ҳам иш якунлари кўнгилдагидек бўлмоқда. Ўтган беш ой давомида бекободликлар салкам 450 минг сўмлик жамғарма олишга муваффақ бўлдилар. Бунга шаҳардаги цемент комбинати, Ўзбекистон металлургия заводи, темир-бетон конструкциялари заводи ва бошқа корхоналар коллективлари муносиб ҳисса қўшдилар.

Ўрта Чирчиқ районы саноатчилари эса маҳсулот таннархини камайтиришда областнинг барча шаҳар ва районлари меҳнаткашлари ўртасида энг яхши натижага эришдилар. Улар беш ойда 481 минг сўмлик маблағ тежаб қолдилар. Ҳар бир сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун 0,92 тийин сарфлашлари лозим бўлгани ҳолда 0,89 тийин харажат қилдилар. Бу билан ҳар бир сўмлик маҳсулот тайёрлаш харажатларини 0.3 тийин арзонлаштирдилар. Бекобод шаҳар саноатчилари ҳар бир сўмлик маҳсулот тайёрлаш харажатларини белгиланганига нисбатан бир тийин, ангренликлар ҳам бир тийин камайтириб, юзларча минг сўм фойда олдилар. Ангрен шаҳри бўйича фойда 267 минг сўм, Чирчиқда 307 минг сўм, Пискент районида 242 минг сўм, Бекобод районида эса 218 минг сўмни ташкил этди.

Лекин, умуман область бўйича маҳсулот таннархини камайтириш кўнгилдагидек бормаяпти. Шуни айтиш кифояки, 43 корхона январь-май ойларида бу кўрсаткич бўйича топшириқни бажаришнинг уддасидан чиқмади. Аксинча, таннархни ошириб юборди. Оқибатда давлатга миллион сўмлаб зарар келтирилди.

Бу соҳада, айниқса Оққўрғон, Оҳангарон, Янгийўл районлари оқсамоқда. Масалан, Янгийўл район саноат корхоналарида маҳсулот таннархининг ортиши натижасида 487 минг сўм зарар кўрилган. Оҳангарон районида ортиқча харажат миқдори 276 минг сўм бўлди.

Шаҳар ва районларда маҳсулот таннархининг ортишига йўл қўяётган саноат корхоналари ҳамон кўп. Чирчиқ шаҳрида 8 та корхона беш ойлик маҳсулот таннархини арзонлаштириш планини бажармади. Бу соҳада, айниқса 160-қурилиш трестининг бинокорлик материаллари саноати комбинати бошқаларга «ўрнак» бўлмоқда. Комбинат давлат планлафини бирор кўрсаткич бўйича ҳам бажармаяпти. Шу йилнинг ўтган биринчи ярмида топшириқдагига қараганда 323 минг сўмлик кам маҳсулот берилди. Бунинг устига таннарх ҳам тинмай кўтарилмоқда, у ой сайин бажарилмаяпти. Январь-май ойлари давомида ана шундан кўрилган зарар 85 минг сўмни ташкил этди. Шаҳардаги пойафзал фабрикаси коллективи ҳам маҳсулот таннархининг ошишига йўл қўймоқда. Ўтган беш ойда ортиқча 78 минг сўм харажат қилинди.

Янгийўл ёғ-мой ва Чиноз бинокорлик материаллари ҳамда конструкциялари комбинатлари, «Узбекшахтострой» трестининг темир-бетон буюмлари заводи, Олмалиқдаги химия заводларида ҳам маҳсулот таннархи кўнгилдагидек бўлмаяпти. Кўплаб қўшимча харажатлар қилинмоқда. Масалан, Янгийўл ёғ-мой комбинати ўтган беш ойда 313 минг сўмлик зарар кўрди. Бунинг асосий сабаблари мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан унумли фойдаланмаслик, ҳар бир тонна чигитдан олинадиган ёғ миқдорининг нормадагига нисбатан кам бўлиши, ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш юзасидан белгиланган тадбирларнинг ўз вақтида амалга оширилмаётганлигидадир. Корхонада хом ашё ва материаллар нормативдагига нисбатан ортиқча сарфланяпти.

Чиноз бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинатида ҳам худди шундай аҳвол ҳукм сурмоқда. Комбинат йил бошидан буён маҳсулот реализация қилиш давлат планини бажармаяпти. Ўтган ярим йилда қурилишлар учун жуда ҳам зарур бўлган материаллар ва конструкциялар белгиланганига нисбатан 171 минг сўмлик кам тайёрланди. Маҳсулот таннархи эса 352 минг сўмлик ошиб кетди. «Узбекшахтострой» трестига қарашли темир-бетон буюмлари заводида материаллар ва хом ашёларнинг кўплаб исроф бўлиши, тайёрланаётган конструкциялар анчағина қисмининг бракка чиқаётганлиги учун ҳам таннархи 212 минг сўмлик ошиб кетди. Корхонада ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, қўл меҳнати билан бажариладиган операцияларни енгиллаштириш, юк ортиш-тушириш ишларини такомиллаштириш, иш вақтидан унумли фойдаланиш чоралари кўрилмаяпти, аксарият операциялар қўл кучи билан бажарилмоқда. Бу иш шароитининг оғир бўлишига, ишчи-хизматчилар қўнимсизлигини кучайишига сабаб бўлмоқда.

Давлат планларини бажариш ва унинг асосий иқтисодий кўрсаткичларидан бири бўлган маҳсулот таннархини камайтириш соҳасида оқсаётган корхоналар маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари аҳволни яхшилаш учун зудлик билан барча чораларни кўришлари керак. Қолоқлик сабабларини аниқлашлари ва коллектив кучғайрати ҳамда ижодий изланишини ана шу камчиликларни бартараф этишга тўла сафарбар этишлари лозим.

СССР ташкил топганининг ярим асрлик тўйи нишонланадиган бу юбилей йилида давлат планини барча кўрсаткичлар бўйича бажармаган биропта ҳам корхона бўлмаслигига эришиш лозим.

М. МИРҲАМИДОВ.

ЭНГ ДЕМОКРАТИК ДАВЛАТ ТУЗУМИ

КПСС Марказий Комитетининг «СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги тарихий қарорида Совет Иттифоқи барпо қилиниши ва ривожланишининг ички ва халқаро аҳамияти, ярим асрлик йўли назарий жиҳатдан чуқур ва атрофлича умумлаштириб, унинг кейинги тараққиёт истиқболлари, социализм ва коммунизм қурилиши жараёнидаги ҳал қилувчи роли аниқ таърифлаб берилган.

Ана шу тарихий ҳужжатда СССР барпо этилиши ва ривожланишининг тажрибасига доир чиқарилган муҳим хулосалар бор. Жумладан, қарорда кўрсатиб ўтилганидек, бизнинг кўп миллатли мамлакатимизда «демократик централизм ва социалистик федерализм совет социалистик демократияси принциплари асосида иттифоқ давлатчилиги билан республикалар миллий давлатчилиги чамбарчас бирликда ҳар томонлама ривожланиши таъминланди».

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси мамлакатимизда миллий масала бўйича ленинча программани амалга оширишда ҳам, СССР ва миллий совет республикалари ташкил топишида ҳам асосий сиёсий шарт-шароит бўлди. В. И. Ленин Совет ҳокимияти шароитида Иттифоқ давлати ва миллий давлатлар муносабати масаласини батафсил ишлаб чиқди ва бу тарихий жараёнга амалий раҳбарлик қилди. 1922 йил 30 декабрда Советларнинг I Бутуниттифоқ съездида ташкил этилган ягона иттифоқ давлати совет республикаларининг ташқи хавфсизлигини, бутун мамлакат хўжалиги ва маданиятини юксалтиришни, барча халқларнинг миллий тараққиёт эркинлигини таъминлаш заруриятидан келиб чиқди. Социализм ва коммунизм қурилиши жараёнида СССР бу вазифаларни зўр муваффақиятлар билан бажариб келмоқда.

СССР кишилик жамиятида биринчи марта пролетар интернационализми, демократик централизм, ихтиёрийлик, миллий суверенитет ва тенгҳуқуқлилик ленинча принциплари асосида иттифоқдош республикаларнинг ўзаро ҳамкорлиги ва ёрдамига асосланиб ташкил топган ягона Иттифоқ давлатидир.

Эндиликда СССР 130 дан ортиқ миллат ва элатларнинг бирлик ва мустаҳкам дўстлик муносабатларининг социалистик федерализм негизида гавдаланишидир. СССР давлат тузилишининг нақадар кенг социалистик демократизм асосида эканлигини, аввало, шундан кўрамизки, унинг составида 53 та миллий давлат ва автономия уюшмаси, яъни 15 иттифоқчи ва 20 автоном республика, 8 автоном область ва 10 миллий округ мавжуд. Буюк Ватанимизда ягона иттифоқ давлати, республикалар миллий давлатчилиги ва совет автономиясининг барпо этилиши ва ривожланиши жуда катта аҳамиятга эга бўлган воқеа бўлиб, бу социалистик демократия тантанасини ва барча миллат, элатларнинг эрк иродасини ифода қилади.

Иттифоқдош республикалар СССР составига ихтиёрий равишда тенг ҳуқуқли аъзо сифатида кириб, ўз давлат суверенитетини сақлаб қолдилар ва бу суверенитетни мустаҳкам гарантиялар билан таъминлаб, ташқи муносабатлар, мамлакат хавфсизлиги ва мудофаасини уюштириш, молия, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилиш, совет қонунчилиги асосларини белгилаш каби соҳаларда ўзларининг бир қадар ҳуқуқларини Иттифоқ давлати ваколатига бердилар.

СССР бир бутун иттифоқ давлати бўлиб, унинг ягона қуролли кучлари ва гражданлиги, умумфедерация Конституцияси ва қонунчилиги, республикалар халқ хўжалигини ўз ичига олган умумиттифоқ экономикаси ва бюджети, ўз олий давлат ҳокимият органлари ва давлат органлари кенг демократизм асосида барпо этилиб, уларнинг тузилишида ва фаолиятида барча республикалар меҳнаткашларининг актив иштироки таъмин этилган. Совет давлатининг демократик хусусиятини СССР Олий Советининг икки палатали қилиб тузилганлиги ҳам кўрсатиб турибди. Агар СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети палатаси ҳамма республикалар гражданлари томонидан сайлов округлари орқали ҳар 300 минг аҳолига бир депутат нормаси билан сайланса, Миллатлар Совети палатаси эса, ҳар бир иттифоқдош республикадан 32 депутат, автоном республикадан 11, автоном областдан 5, миллий округдан 1 депутат ҳисобидан сайланади. Сўнгра СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ҳар бир иттифоқчи республикадан биттадан, ўн беш республикадан —ўн беш ўринбосари сайланади. Иттифоқчи республикалар Министрлар Совети ва Олий Суди раислари ўз лавозимлари бўйича СССР Министрлар Совети ва Олий Суди составига киради. Шунингдек, иттифоқчи республикалар Иттифоқ давлати олдида ўз манфаатларини ифодалаш учун СССР ҳукумати ҳузурида ўзларининг доимий вакиллигига эга. Иттифоқчи республика СССР Олий Советининг навбатдан ташқари сессиясини чақириш, сўроқ йўли билан умумхалқ фикрини олиш (референдум ўтказиш)ни талаб қилиб чиқиши мумкин.

Совет давлатининг кенг социалистик демократизми миллий республикалар совет давлатчилигида, уларнинг СССР составига ихтиёрий равишда тенг ҳуқуқли аъзо бўлиб кирганлигида, иттифоқдош республикаларнинг кенг суверен ҳуқуқларга эга эканлигида ҳам ифодаланади. Буни Ўзбекистон ССР мисолида яққол кўришимиз мумкин.

Ўзбек совет давлатининг асослари Туркистон АССР, Хоразм ва Бухоро халқ республикалари негизидаёқ барпо этилган эди. Булар кўпмиллатли халқ республикалари бўлиб, ўзбеклар умумий аҳолининг Туркистон АССРда 51,4 процентни, Бухорода 50,1 процент ва Хоразм республикасида 61,1 процентни ташкил қилар эдилар. В. И. Ленин 1920 йилдаёқ Туркистоннинг Ўзбекистон, Қозоғистон ва Туркманистонга бўлинган харитасини тузишни ҳамда бу уч қисмни бирлаштириш ёки ажратиш шарт-шароитларини батафсил аниқлашни топширган эди. Бироқ, мамлакатнинг ўша даврдаги ички ва ташқи аҳволи бу ерда дарҳол миллий совет республикаларини ташкил этишга имкон бермади. Ўзбек ва бошқа бир қанча халқларнинг миллий совет республикалари социализм қурилиши жараёнида вужудга келган қулай социал-иқтисодий шарт-шароитлар туфайли тўла-тўкис ташкил этилди.

1924—1925 йилларда Ўрта Осиёда Коммунистик партия раҳбарлигида миллатларнинг ўз тақдирларини ўзи белгилаши принципига риоя қилган ҳолда ўтказилган миллий-давлат чегараланиши натижасида Туркистон, Бухоро ва Хоразм республикалари ўрнига алоҳида иккита мустақил суверен иттифоқдош республика — Ўзбекистон ва Туркманистон ССР, шунингдек Тожикистон АССР ҳамда Тоғли Бадаҳшон, Қорақирғиз ва Қорақалпоқ автоном областлари ташкил этилди. 1925 йилнинг февралида Советларнинг Биринчи Умумўзбек Таъсис қурултойи суверен Ўзбекистон ССРнинг тузилганлиги ҳақида Декларация қабул қилди. Ўша йилнинг май ойида эса СССР Советларининг III съездида Ўзбекистон ва Туркманистон ССР ўзбек ва туркман халқларининг эркини ифодалаб, тенг ҳуқуқли суверен социалистик давлат сифатида СССР Иттифоқига кирди.

Иттифоқ давлати ваколатига берилган ҳуқуқлар доирасидан ташқарида ҳар бир иттифоқчи республика ўз территориясида давлат ҳокимиятини суверен, яъни мустақил равишда амалга оширади. Бу фикрнинг далили учун Ўзбекистон ССРнинг асосий суверен ҳуқуқларидан мисоллар келтирамиз. Ўзбекистон ССР ўз хусусиятларини ҳисобга олган ва СССР Конституциясига мувофиқ қилиб тузилган ўз Конституциясини қабул қилиш ва унга риоя қилинишини назорат қилиб туриш, маъмурий-территориал тузилишини белгилаш, ташқи давлатлар билан бевосита алоқа боғлаш, ўз Давлат герби ва байроғига, гражданлигига ва республика ҳарбий тузилмаларга эга бўлиш, ССР Иттифоқидан эркинлик билан чиқиш каби ҳуқуқларга эгадир. ЎзССР территорияси унинг розилигисиз ўзгартирилиши мумкин эмас.

Булардан ташқари, Ўзбекистон ССР ўз давлат ҳокимияти олий органлари ва давлат идора органларига эга бўлиб, улар орқали қуйидаги кенг суверен ҳуқуқларини амалга оширади: ЎзССР халқ хўжалик планини, давлат бюджетини тузиш ва тасдиқлаш, иттифоқ-республика қарамоғидаги саноат ва қурилишни, республика қарамоғидаги банкларни, саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалик ва савдо корхоналари ҳамда ташкилотларини идора қилиш, маҳаллий бюджет ва саноатга, уй-жой ва коммунал хўжалигига, ободончилик, республика аҳамиятидаги транспорт ва алоқа, йўл қурилишига, соғлиқни сақлаш, социал таъминот ва молия, бошланғич, ўрта ва олий таълим, республика маданий-оқартув ва илмий ташкилотларига, физкультура ва спорт ишларига раҳбарлик қилиш, республика доирасида референдум ўтказиш, меҳнат, никоҳ ва оила, суд тузилиши ва суд ишларини юргизиш тўғрисида ҳамда гражданлик, жиноят ва аҳлоқ тузатиш меҳнат қонунларини чиқариш, республика суд органлари ҳукм қилган гражданларни амнистия қилиш ва кечириш, ҚҚАССР Конституциясини, чегараларини ва районларга бўлинишини тасдиқлаш ва бошқалар.

Мамлакатимизда социализм ва коммунизм қурилишининг хўжалик ва маданий ҳаёт, шунингдек, давлат қурилиши соҳасидаги айрим вазифаларини муваффақият билан ҳал қилиш учун СССР ва иттифоқдош республика органларининг муайян ҳуқуқлари бирмунча ўзгариб туради. Масалан, КПСС XX съездидан кейин иттифоқдош республикаларнинг ҳуқуқлари маъмурий территориал бўлиниш масалаларини ҳал этишда, суд тузилиши, қонунчилик, халқ хўжалиги ва маданий қурилишни идора қилиш ҳамда бюджет соҳаларида анча кенгайтирилдики, бу коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда ижобий роль ўйнайди. Ва аксинча, саноатни халқ хўжалиги кенгашлари орқали идора қилиш даврида марказдан туриб планли раҳбарлик қилиш принципи бирмунча сусайтирилган, саноатни бевосита бошқариш ваколати қарийб бутунлай иттифоқчи республикаларга берилган эди. Саноатни бошқаришда йўл қўйилган бу камчилик КПСС Марказий Комитетининг сентябрь (1965 й) Пленуми қарорлари асосида тузатилиб, саноатни бошқариш бўйича халқ хўжалик кенгашлари ўрнига иттифоқ, иттифоқ-республика ва республика министрликлари ва бирлашмалари тузилди. Шунинг билан бирликда СССР ҳукуматининг 1965 йил 4 октябрь ва 1967 йил 10 июлдаги қарорлари билан иттифоқдош республикалар Министрлар Советига хўжалик ва маданий қурилиш масалаларини ҳал этишда қўшимча равишда янги ҳуқуқлар берилди.

Совет давлатининг демократик характерини маҳаллий Советлар ва уларнинг ижроия органларининг ташкил этилишида ва иш фаолиятида ҳамда давлатни бошқаришда кўплаб меҳнаткашларнинг бевосита иштирокида ҳам кўрамиз. Барча совет гражданлари кенг социал ва сиёсий ҳуқуқларга эгадир.

Буюк Октябрь революцияси ғалабаси, СССРнинг бунёд этилиши, улуғ рус ва бошқа қардош совет халқларининг катта ёрдами республикамизда мисли кўрилмаган тарихий ютуқларни қўлга киритишга имкон берди. Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда иқтисодий ва маданий қолоқлик тугатилди. Социалистик индустрия, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш ва маданий революция амалга оширилди.

Эндиликда Ўзбекистонда саноатнинг ялпи маҳсулоти 1913 йилга нисбатан 32 марта ўсди. Саноат ривожланишининг суръатлари жиҳатидан республикамиз Англия, Франция, ГФР ва Италия каби ривожланган капиталистик давлатлардан ўзиб кетди. Ҳозир Ўзбекистонда 100 дан ортиқ саноат тармоқларига эга бўлган қарийб 1200 йирик саноат корхонаси ишлаб турибди. Социалистик индустриянинг машинасозлик, рангли металлургия, газ, кимё, электроэнергия, енгил ва озиқ-овқат тармоқлари жадал суръатда ривожланмоқда.

Қўш Ленин орденли Ўзбекистон ССРнинг совет пахтачилигини ривожлантиришдаги ҳиссаси айниқса каттадир. Фақат ўтган саккизинчи бешйилликда республикамиз Ватанга 20668 минг тонна «оқ олтин» топширди. Эндиги марра йилига 5 миллион тонна пахта олишдир. Шу йиллар ичида шаклан миллий, мазмунан социалистик ўзбек маданияти шаклланди ва гуллаб яшнади. Революциягача бўлган ёппасига саводсизлик ўрнини ёппасига саводхонлик эгаллади 9353 умумтаълим мактабларида 3323,4 минг ўқувчи таълим олмоқда. 40 олий ўқув юртида 140 ихтисос бўйича 232 мингдан ортиқ студент таълим олаяпти. Республикамизда 26 мингдан ортиқ киши илмий-тадқиқот ишлари билан машғул. Улар орасида 500 га яқин фан доктори ва 7 мингдан ортиқ фан кандидати бор. Хар йили юзлаб газета ва журналлар, катта тиражларда китоблар нашр қилинаяпти. Халқимизнинг моддий ва маданий-маиший ҳаёти юксалиб бормоқда.

Ўзбекистон ССР Совет Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигини мамлакатимизда ривожланган социалистик жамият қурилган, коммунистик қурилиш юзасидан партия XXIV съезди қарорларини бажариш учун кураш кенг авж олдирилган шароитда кутиб олмоқда.

Коммунистик партия ССР Иттифоқини барча чоралар билан янада мустаҳкамлаш ва такомиллаштириш ҳамда миллий совет республикаларини тағин ҳам ривожлантириш ва уларнинг ўзаро алоқаларини кенгайтириш вазифасини қўйди. КПСС Марказий Комитетининг «СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарорида шундай дейилади: «Мамлакатимизнинг барча халқлари ССР Иттифоқига жипслашиш нақадар кўп самара бераётганлигига, келгусида нақадар кенг имкониятлар очиб бераётганлигига ўзларининг кўп йиллик ҳаётий тажрибасида ишонч ҳосил қилдилар».

Ўзбек халқининг тарихий тажрибалари бунинг ёрқин ифодасидир.

М. ФАЙЗИЕВ,
У. ЧОРИЕВОВ,
юридик фанлар кандидатлари.

ЛУБКОРЛАР шу кунларда ўрим-йиғимга тайёргарликни қизитиб юборишди. Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозининг Ш. Азизов бошлиқ бригада деҳқонлари бу йил каноцдан мўл луб толаси олишга бел боғлаганлар. Суратда: бригада бошлиғи Ш. Азизов етилаётган канопни кўздан кечирмоқда.

В. Лейзерович ва Қ. Роззиқов фотолари. (ЎзТАГ).

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

МЕВА НОБУД БЎЛМАСИН

Мевалар истеъмол қилишга тўлиқ етилгандан сўнг узилади. Олисроқ масофали жойга юбориш учун эса сал хомроқ узилади. Етилган мевалар пастки шохларнинг ташқарисидан терилиб, дарахт ичкарисига кириб борилади ва секин-аста юқори шохларга ўтилади. Хўжаликда мева териш учун 2,5—3 метрли икки ёқлама ва 6—10 метрли якка ёғочли нарвонлар бўлиши керак.

Дарахтдаги меваларни силкитиб, ёки ёғоч билан қоқиб териш асло мумкин эмас. Чунки зарб билан ерга тушган мевалар захаланиб, сифати бузилади, ўз қийматини йўқотади. Фақат ёнғоқ, бодом кабиларнинг тагига бирор материал тўшаб қоқиш ёки силкитиб териш мумкин.

Ҳосилли мева ва ток туплари 70—80 сантиметр қалинликдаги тупроқ намлангунча қондириб суғорилади. Қатор ораларида культивация ўтказилиб, туп оралиқлари юмшатилади, бегона ўтлардан тозаланади ва илдиз бўғизидан кесиб ташланади. Ток тупларида суғориш натижасида қийшайиб кетган тирговичлар қайтадан ўрнатилиб, новдалар бағазларга боғланади, акс ҳолда ерга тегиб қолган новдадаги ҳосил нами тупроққа тегиб чириб кетади. Ток тупларида осилиб, тарвақайлаб кетган новдалар чеканка қилинади ва боғланади, барг қўлтиғидан чиққан бачки новдалар олиб ташланади. Узум боши атрофидаги баргларни бироз олиб ташланади. Узум атрофидан ёруғлик, ҳаво, шамол ўтиши натижасида ҳосил рангдор ва мазали бўлади. Бу ишни узум узишдан 10 кун илгари бажариш керак. Узум ҳосилининг ҳар бир нави алоҳида-алоҳида терилади.

Август ойида янги қулупнайзорлар барпо қилинади. Ҳосилли майдонларнинг тупроғи юмшатилиб, 2—3 марта суғорилади. Хўжаликларда етиштирилган ҳосил нес-нобуд бўлмаслиги учун улардан мева шарбати, компот, мева пюреси тайёрлаш ва қоқи солиш мумкин. Терилган меваларни офтобда қуритишдан олдин 5 процентли тузли сувга ботириб олиб, олтингугурт билан дудлаш қоқининг сифатли бўлишини таъминлайди.

Маҳдий РАЗЗОҚОВ,
Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий текшириш институтининг илмий ходими.

КОНВЕЙЕРДА — МАККАЖЎХОРИ СИЛОСИ

Юқори Чирчиқ районининг хўжаликларида маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирилди. Свердлов номли ва «Ленинский путь» колхозларида ҳосили ўрилган дастлабки участкаларда гектаридан 500 центнердан кўк поя олинди. Хўжаликларда силос ўрадиган комбайнлар, шунингдек силосни зовурларга ташишни енгиллаштирувчи махсус мослама билан жиҳозланган автомашиналар кенг қўлланилмоқда.

Тошкент областининг деҳқонлари бу йил 400 минг тонна—белгиланган топшириқдагидан 48 минг тонна кўп силос тайёрлашга аҳд қилдилар.

(ЎзТАГ).

УРУҒЛИК БЕДА ЎРИБ ОЛИНМОҚДА

Республика қишлоқ хўжалиги министрлигидан хабар беришларича, биринчи ўрим мўл ҳосил етиштирилганлигидан дарак бермоқда. Бу йил кўпчилик бедапоялар жуда яхши ҳолатда бўлгани учун уруғлик етиштириладиган участкаларни кенгайтириш имконияти туғилди. Ҳозир йил бошида белгиланганига қараганда 2 минг гектар кўп, яъни 35 минг гектар ерга уруғлик беда экилган.

Колхозлар ва совхозларнинг кўпчилиги бу йил бедани суғориладиган деҳқончилик шароитида айниқса самарали бўлган тарзда, яъни алоҳида-алоҳида ўриб-йиғиб олишга киришдилар. Далаларга аввал жаткалар киритилади, кейин комбайнлар ишлай бошлайди. Бу эса беда уруғининг нобуд бўлиши ва ифлосланишини камайтиради, далаларни тезроқ бўшатади. Шу ҳисобдан бедани яна бир марта пичанга ўриб олиш мумкин.

(ЎзТАГ).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

Киев театрининг муваффақияти

ТОКИО. 26. Т. Г. Шевченко номидаги Киев опера ва балет театри балет труппасининг 19 июлда Японияда бошланган гастроллари зўр муваффақият билан давом этмоқда. Япон томошабинлари совет артистларининг чиқишларини завқ билан кутиб олмоқдалар.

Киев балет труппаси Токиода бир қанча томоша кўрсатганидан кейин бугун мамлакат бўйлаб сафарга жўнади. Осака ва Киото, Хиросима ва Соппоро, шунингдек Японияндаги бошқа шаҳарларнинг томошабинлари украин балет усталарининг маҳоратларини кўрадилар.

Польшанинг автомагистраллари

ВАРШАВА. 26 июль. (ТАСС). Замонавий талабларга жавоб берадиган обод автомагистраллар Польша пойтахтидан жанубга—Катовице ва Краковга, ғарбга—Познань ва Вроцлавга, шимолга—Гданск, Ольштин ва Белостокка, шарққа — Телесполь ва Люблинга олиб боради. Бу муҳим транспорт йўли сўнгги йилларда қурилди. Бу йўл Варшава доирасида ва унинг атроф-теварагида қатнов шароитини анча яхшилади.

Автомобиль транспортининг тез ривожланиши мавжуд йўлларни кенгайтиришни ва реконструкция қилишни талаб этади. ВХР йўллар министрлигининг планида 1980 йилгача яна 600 километр узунликда автострадалар қуриш кўзда тутилади, бундан ташқари, маҳаллий аҳамиятга эга бўлган юзлаб километр узунликдаги бошқа йўллар барпо этилади.

ТЕМИР ЙЎЛ МАГИСТРАЛИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

ГАВАНА. 26 июль. (ТАСС). Кубада узунлиги 850 километр келадиган Гавана билан Сантьяго—Де-Куба ўртасидаги темир йўлни реконструкция қилиш ишлари бошлаб юборилди.

Совет инженерлари тайёрлаган реконструкция лойиҳасида трассанинг ярмидаги йўлларни алмаштириш, 4.000 метр кўприк қуриш, 800 та путепровод ва бошқа сунъий иншоотлар барпо этиш, шунингдек икки миллион темир бетон шпаллар ётқизиш кўзда тутилади.

70 йил муқаддам қурилган ана шу магистралнинг модернизация қилиниши юк оборотини анча тезлаштириш ва транспорт харажатларини камайтириш имконини беради.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Бу ерда жуда кўп студентлар ва ўқувчи-ёшлар мамлакатдаги халққа қарши қаратилган режим ҳамда океан нариёғидан келган корчалонларга қарши тобора қатъийроқ қарши чиқмоқдалар. Қўғирчоқ қўшин солдатлари ватанпарварларга ихтиёрий равишда асир тушмоқдалар. Суратда: қўғирчоқ қўшиннинг собиқ солдатлари озодлик ҳаракати қўшинларига ўз қурол яроғларини топширмоқдалар.

ВИА—ТАСС фотоси.

ИНГЛИЗЛАРНИ ОЁҚ ОСТИ ҚИЛИБ...

Яқинда Британия матбуотида муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган хабарлар босилиб чиқди.

Маълум бўлишича, Америка Қўшма Штатлари Вьетнамдаги уруш ҳаракатлари йўлида Англия территориясидан фойдаланаётганлигини кўпчилик билмас экан. Кўрганларнинг гувоҳлик беришича, унча катта бўлмаган Кенте шаҳар кўчаларидан ҳар куни қандайдир юк ташувчи машиналар ўтиб, Ширнесс порти томон йўл олар экан. Кунлардан бир кун ана шундай юк машиналаридан бирининг усти очилиб қолганини кўрган кишилар унинг ичидаги бомбаларни кўриб, ҳайратдан ёқа ушладилар.

Аниқланишича, бу юк ташиш машиналари шахсий кишиларга қарашли бўлиб, бомбалар эса Англия территориясида жойлашган Америка ҳарбий омборларидан ташиб келтирилаётган экан. Одамлар Ширнессдан бу ўлим юкларини Бельгиянинг Зебрюге портига жўнатилишини тахмин қилишмоқда. Лекин ҳеч ким бомбаларни у ердан қаерга олиб кетишларини билмайди. Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикаси устига бомба ташлашни кучайтириб юборгандан кейин юк ташувчи машиналарнинг ҳаракати ҳам жонланиб қолди.

Ўлим юкини жуда маҳфий суратда ташишга уринишмоқда: машиналар чироқларни ўчириб олиб, ҳеч қандай огоҳлантиришсиз тунда йўлга чиқмоқда. Шаҳар муниципал маслаҳатчиларидан бири бунга норозилик билдирганида унга «Бомбаларнинг портлагич халқалари олиб қўйилган, ҳеч қандай ҳавф-хатар йўқ», деб жавоб қилишди. Айни вақтда эса портдаги юк ташувчилар бомбаларни кемаларга ташиб беришгани учун қўшимча ҳақ олмоқдалар. Улар ҳаётларини хавф остига қўйишмоқда.

«Гардиан» газетаси саволига ҳукумат маъмурлари мужмал жавоб қилишди. Улар бундай юк ташиш ишидан мутлақо ҳабарсиз эканликларини айтишди. Ички ишлар министрлигида эса бу масала билан мудофаа министрлиги шуғулланишини маълум қилишди. Мудофаа министрлигида эса 1969 йилдан буён Америка базасидан бомбаларни ташишни назорат қилиш Англия ҳукумати зиммасида эмаслигини айтишди. Америка Қўшма Штатлари ҳарбий ҳаво кучларининг Англиядаги учинчи штаби масаласига келганда у ерда ҳам қандайдир маълумот беришдан бош тортишди.

Ҳа, Америка ҳарбийлари Буюк Британияда кўнгилларига келган ишни қилишмоқда, инглиз халқи эса ҳатто ўз уйида нима воқеалар рўй бераётганлигини сўраш ҳуқуқига ҳам эга эмас. Американиклар Вьетнамдаги уруш йўлида инглизларни ҳам оёқ ости қилмоқдалар..

Б. ХАММЕРЛИНГ,
инглиз журналисти.
АПН.

АВСТРАЛИЯДА ЗАБАСТОВКА

КАНБЕРРА. 26. Австралияда нефтни қайта ишлаш саноати ишчиларидан 1.500 кишининг забастовкаси давом этмоқда. Янги Жанубий Уэльс ва Квинсленд штатларида шаҳар транспорти ва юк ташиш транспортининг ҳаракати жиддий суратда бузилган.

ҚАРОҚЧИЛАРЧА ҲУЖУМ

ХАНОЙ. 25 июль. (ТАСС). АҚШ авиацияси Шимолий Вьетнамдаги Тханьхоа вилоятида жойлашган Намбинь қишлоғига қароқчиларча ҳужум қилди.

Америка самолётлари 21 июль кундуз куни юзтадан ҳам камроқ уй-жой биноси бўлган бу қишлоққа 4 контейнер ташлади. Бу контейнерларда 1.000 дан ортиқ парчаланувчи бомба бор эди. Ана шу ҳужум натижасида 30 дан ортиқ уй яксон қилинди, неча гектарлаб шолипоялар ишдан чиқарилди, дамбага зарар етказилди. Неча ўнлаб киши ўлди ва жароҳатланди.

Америка самолётлари шундан кейинги кунларда Тханьхоа вилоятидаги Нгашон ва Ниньзя уездларининг қишлоқларини кундузи ҳам, кечаси ҳам бомбардимон қилдилар. Ирригация иншоотлари бомбардимон қилинди.

* * *

ХАНОЙ. 25 июль. (ТАСС). Вьетнам халқ армиясининг ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги, кеча Тханьхоа, Лангшон ва Куангнинь вилоятлари осмонида Американинг беш самолётини уриб туширдилар.

СИНФИЙ БИРДАМЛИК

НЬЮ-ЙОРК. 26. АҚШнинг ғарбий соҳилидаги портларнинг юк ташувчилари иш ташлаётган инглиз докерлари билан бирдам эканликларини билдирдилар.

Порт юк ташувчилари ва омбор ишчилари касаба союзининг раиси Г. Брижес Англия докерларига касаба союз правлениеси номидан қуйидаги телеграммани юборди: «Биз Англияда касаба союз ҳаракати ҳуқуқларини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган турмага қамалган лондонлик беш докернинг озод этилиши учун сиз олиб бораётган курашни қатъиян қўллаб-қувватлаймиз. Бу курашда сизга зарур бўлган ҳар қандай ёрдамни кўрсатишга тайёрмиз».

Лирик мисралар

ШЕЪРИЯТ

Бухоронинг узун,
тангу тор
Кўчасида қўяркан қадам —
Кўп ўйладим,
Не учун илк бор
Олгим келди қўлимга қалам?!
Юрагимда бир завқ,
бир тугун,
Гувиллаган телба асрда —
Гоҳ назмда,
Гоҳо насрда
Сўзлаяпман нега то бугун?!
Кўп ўйладим.
Ўйладим мудом.
Ҳар ҳолатга бордир бир сабаб.
Ўртандимми чиқарай, деб ном!
Эмасмикан шунда ҳамма гап!

Қийналдимми сўзлай деб, ёки,
Қистаганда фақат сўзлагим?!
Уфқларни балки кўзладим,
Олис йўлдан қўрқмай, ҳаттоки?!
Кўп ўйладим.
Ўйладим ҳар вақт.
Булар эмас асосий боис.
Сиқилдию, юрагим барвақт,
Уни эзди номаълум бир ҳис.
Қаттиқ кулгим келди.
Букиб бош,
Сўнгра узоқ йиғлагим келди.
Шундай истак туғилди нохос:
Не қиларди, жонланса қоғоз.
Жарангласа унда шу кулги,
Жимирласа кўзларидаги ёш.

ШАРҚ ОҲАНГИ

Бағримда бепоён аламдир —
Бошга тушар ишқдан ҳар бало.
Мажнун дашт бағрида кезгани
камдир,
Менинг бағрим — дашти
Карбало.
Лайлида тугал ишқ уйғотди
Мажнун,
Лайлим севмасин, деб яримта —
Борлиғим ўт олар кунба-кун,
Даштга хос ташналик бағримда.
Бағримда чарх урар қуюнлар,
Чарх урсин қуюнлар, майлига.
Бағримда тентирар Мажнунлар.
Ҳар бири бир ошиқ Лайлига.

* * *

Туғилдиму,
Ранг олдим илк бор —
Тупроқ билан гуллар рангидан.
Сўнгра йўлга кирдим
шиддаткор,
Дунёни кашф этдим янгидан.
Бу дунёда:
Қуёш, ой, юлдуз,
Ёмғир ва қор,
Дарахтлар,

Омон МУХТОРОВ.

УЧА КЕТДИНГ, АРҒАМЧИ

Боғ сайрига таклиф этиб
Уча кетдинг арғамчи.
Мени пастда кўп кутдирмай
Тушмайсанми, алдамчи?

Қўшиқ айтиб ҳаво узра
Карашма қилармисан?
Талпинаётган қалбимни
Сен шунда билармисан?

Дийдорингга тўяй дея
Дил урар тўлқин билан.
Туш, туша қол, сени
қутлай
Шу муборак кун билан.
Боғни бирга сайр қилайлик,
Қушлар айтсин бизга роз.
Муҳаббатдан сўзлашайлик,

Гапларимга ишон, рост.
Боғ сайрига таклиф этиб,
Уча кетдинг арғамчи.
Мени пастда кўп кутдирмай
Тушмайсанми, алдамчи?

Анвар БЎРИБОЕВ.

РАЙҲОН

Кимгадир ёқар лола,
Ким атиргул шайдоси.
Мен учун райҳон аъло,
Райҳоннинг йўқ баҳоси.
Райҳон ариқ бўйида
Ўсади хумор-хумор.
Ёргинамни шу жойда
Кутаман бедор-бедор.
Келса ёрим, қўлига
Даста райҳон тутаман.
Райҳон ҳиди кўнглига
Олиб кирсин бир чаман.
Кўзларим ҳамон йўлда,
Кўринмас ёрим ҳамон:
Умид билан шамолда
Тебранар бир туп райҳон.
Кўринмас ёрим ҳамон...

Юсуф ШОМАНСУР.

ТУН ҚЎШИҒИ

Тун осмони кўнглим этиб ром
Оқизади сой тўла юлдуз.
Менга қўшиқ этади инъом:
Ойдан тақиб кўксига фонус...
Тун осмони кўнглим этар ром.
Туннинг бағри қўшиққа тўлиб
Шовуллайди адрда буғдой.
Қулунлаган биядай бўлиб —
Ийиб кетар кишнаганда той
Туннинг бағри қўшиққа тўлиб.
Чигирткалар чириллар нафис,
Қовун ҳиди таралар анқиб,
Тун онадай ўзин этиб ҳис,
Алла айтар қора шол танғиб.
Чигирткалар чириллар нафис.
Сеҳр тўла қўшиқ айтиб тун
Ухлатади барча одамни.
Алла янглиғ айлаб у мафтун
Тонгга элтар бутун оламни —
Сеҳр тўла қўшиқ айтиб тун.
Тонг эмасми тун айтган қўшиқ,
Еришмасми қўшиғидан тонг?
Тун қўшиғин йўргаклаб уфқ
Жар солмасми нурдан уриб
бонг,
Тонг эмасми тун айтган қўшиқ?!

ЎГИТ

(ҲАЗИЛ АРАЛАШ)

Мудом мени ўйлаб, мени
демишсан,
Меҳрингни ўхшатгум қайноқ
қуёшга.
Кўтариб юришга тайёр
эмишсан.
Ҳатто мен туғилган тупроқни
бошга.
Дўстгинам, она ер юрагимда
жо,
Қалбим бера қолай мисли
қизил гул.
Тупроқни бошингга ортмагил
аммо,
Тупроқдан ташқари юрганинг
маъқул...

Эргаш МУҲАМЕДОВ.

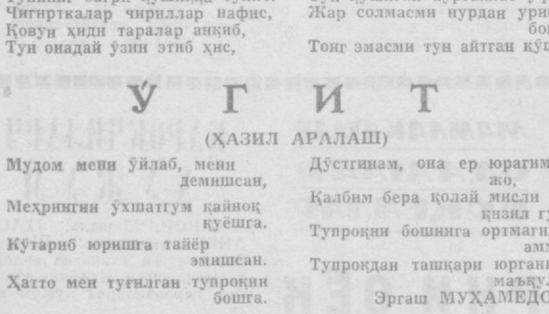

ГУЛЗОР ЧИРОЙИ. Э. ТЎРАЕВ фотоэтюди.

ЯНГИЛИКЛАР

КОЛХОЗДА САНАТОРИЙ

«Гулистон» колхози қишлоғи йилдан-йилга чирой очиб бормоқда. Кейинги вақтларда бу ерда қатор замонавий турар-жой бинолари, маиший хизмат уйи, ҳаммом ва бошқа маъмурий бинолар қуриб фойдаланишга топширилди. Қишлоқ марказида Ватан урушида қаҳрамонларча ҳалок бўлган жангчиларга катта ёдгорлик ўрнатилди. Умуман колхоз қишлоғи планли асосда қайта қурилмоқда.

Қишлоқда янги қурилишлар ҳозир яна ҳам авжида. Колхознинг эски идораси жойлашган баҳаво сой бўйида катта қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Бу ерда область болалар санаторийси бунёд этиляпти. Қурувчилар ҳозир 50 ўринли асосий корпус биносини қўлдан чиқаришаяпти.

Минерал сув билан ишлайдиган бу шифохона шу йил охирига бориб дастлабки беморларни ўз бағрига олади.

ЛАГЕРЬ ҚУЙИНИДА

Колхоз пионерлар лагери очилганига эндигина икки йил бўлди. Лекин у тезда қишлоқ мактаб ўқувчиларининг энг севимли дам олиш даргоҳига айланди. Биринчи ва иккинчи сменада лагерда қишлоқдаги Муқимий ва Дзержинский номли мактабларнинг 100 нафар ўқувчиси мириқиб дам олди. Шу кунларда яна 50 ўқувчи бу ерда ўз каникулларини қувноқ ва кўнгилли ўтказишаяпти.

ЁЗ НЕЪМАТИ — ДАСТУРХОН ЗИЙНАТИ

Шу кунларда колхоз боғлари жуда серфайз. Мева дарахтлари ҳосилининг мўллигидан мажнунтолдек бошларини қуйи эккан. Ана шу мўл-кўл ноз-неъматларни нес-нобуд қилмай териб олиб, шаҳарликлар дастурхонига етказиб беришда мактаб ўқувчилари ўз ота-оналарига яқиндан ёрдам беришаяпти. Тўкилган олмаларни ипга тизиб, қоқи солишяпти.

Ҳар куни яшикларга тўлдириб олма ортган машиналар пешма-пеш саноат шаҳарларига йўл олмоқда. Ҳозиргача колхоз боғларидан элимиз дастурхонига 20 тоннадан зиёд мева-чева жўнатилди.

Янги ўзлаштирилган қирдаги полиз пайкалларида ҳам қовун-тарвуз ғарқ пишди. Миришкор деҳқонлар меҳридан янги ерларда битган дастлабки бир неча тонна ширин-шакар қир қовуни қабул пунктларига етказиб берилди.

ЧОРВАГА ҒАМХЎРЛИК

Хўжалик каттагина сутчилик фермасига эга. Лекин колхозда чорвачиликнинг тез суръатлар билан ривожланаётганлиги янги, замонавий молхоналар қуришни тақозо этмоқда. Ана шу мақсадни кўзлаб йил бошида колхозда 200 бош сигирга мўлжалланган молхона қурилиши бошлаб юборилган эди. Қурилиш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Ҳозиргача асосий бино ва ҳовли атрофи деворлари тиклаб бўлинди. Бино панель ва тайёр қурилиш материалларидан бунёд этилаяпти.

Қишлоқ қурувчилари яқинда бинонинг ички қисмини жиҳозлашга киришдилар. Янги молхонани тўла механизациялаш кўзда тутилган. Янги молхона қишгача чорвадорларга армуғон этилади.

КИЧКИНТОЙЛАРГА МУНОСИБ СОВҒА

Шу кунларда Пискент шаҳри катта қурилиш майдонига айланган. Шаҳар марказида, айниқса, катта қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Шаҳарга газ келтирилмоқда. Кўп қаватли янги турар-жой биноларида тез-тез ҳовли тўйлари ўтказилиб турибди.

Кечагина азамат бунёдкорлар яна бир объектни фойдаланишга топширишди. Бу шаҳардаги энг йирик боғча биносидир. Замонавий типда, ойна ва бетондан жуда шинам қилиб қурилган бу бино 140 ўринга мўлжалланган. Янги боғча биносини «Ташминводстрой» трестига қарашли 2-кўчма механизациялашган колонна қурувчилари кичкинтойларга туҳфа этишди.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Пискент райони.

УСТОМОН

ФЕЛЬЕТОН

Бўёқчини нили бузилдими, фабрика хотин-қизлари ўртасида дабдурустдан ғалати миш-мишлар чувалашиб қолди.

— Ҳай. ўртоқжон, — деди бир қиз дугонасининг биқинига ниқтаб, — директоримизнинг попуги пасайиб қолибдими?

— Қайдам, яқиндан бери, чеҳраси сўлинқираб қолди, назаримда, — деди лўппи юзли қиз.

Бақалоқдан келган қора хотин гапга аралашади.

— Ғанимлари бор экан, яшшамағурлар шўрликка туҳмат қилиб юқорига ёзишибди.

Шаддодроқ бир жувон эса уни жеркиб ташлаб, бидирлай кетади:

— Бир балоси бордир-да! Ажаб қипти, хўп қипти. Бурни жудаям кўтарилиб кетувди..

Шу топда бу гаплар нима, ким ҳақида кетаётганини фолбин ҳам айтолмасди. Лекин шамол бўлмаса дарахтнинг учи қимирламайди дегандек ҳарқалай... бир балоси бўлмаса...

Ана шу «бир балоси» кейинроқ «ғаним»ларнинг хати юзасидан текширув ўтказилганда қўш тирноқ очилиб, «Лола» деб номланган Чирчиқ шаҳар тикувчилик фабрикасининг директори Антонина Яковлевна Коровкинанинг кўзбўямачиликка асосланган қинғир ишлари фош этилади. Коровкина сирни пинҳон сақлаш учун ҳарчанд уринмасин. безгак иситмаси ошкор этади. Кўпчиликнинг оғзига тушади. Ҳар ким ўзича билганини бичиб тўқийверади.

— Антонинадан кўнглим қолди, — дейди ходимлардан бири, — хотин боши билан фабрикага келган духоба ва атласларни гумдон қилиб келипти.

— Қилни қирқ ёрадиган устомон аёл, — дейди яна бир ходим, — эр-хотин ишлаб туриб пулдан сиқилиб, рўзғордан қийналиб қолдик, деб яшаб турган бинойидек уй-жойини пуллади. Бир неча йилдан бери навбат кутиб турган кишилар нарёқда қолиб, тўрт хонали янги секция олди.

— Тўғри. пулдан қийналган бўлса бордир, — дазмолчи хотин киноя қилади, — бир-икки ой ичида 400 сўмга яқин кийим-бош заказ қилиб олди-да!

Антонина Яковлевна фабрикага директор этиб тайинланган кезлари елиб-югуриб ишлади, тез фурсатда фабрикада кетаётган ишларнинг пой-ҳавосини олди. Бу ерга буюртмачилар учун келтирилаётган газмоллар орасидаги лоладек товланиб, жилваланадиган тўп-тўп хон атласлару чўғдек ёниб турган духобалар ноёб ва камоб материалларга суқи кира бошлайди унинг. Нима илож қилсаки, бу моллардан «унумли» фойдаланса... У шу ният билан бир куни мавридини топиб, бош ҳисобчини ҳузурига чорлайди:

— Григорий Григорьевич, — дейди айёрона жилмайиб, шу кунларда омборда турган хон атлас, духобалар анқонинг уруғи. Заказга сарфласак, қуруқ раҳматдан бўлак сариқ чақалик наф кўрмаймиз...

Бош ҳисобчи ҳам афтидан бу тўғрида директорга бирор маслаҳат бериш учун чўчиб юрган эканми, ҳайтовур унинг гапи тугамасданоқ ўрнидан ирғиб туриб:

— Тушунарли, — депти севинчидан тўлқинланиб, — дилимдагини топдингиз, садағанг кетай. Бозори чаққон моллар бизда, касод бўлиб ётипти... хи-хи-хи!..

— Сизга бир кун муҳлат, — депти директор тамшаниб. — бисотингиздаги тажрибангизни ишга солинг, «қонуний» қилиб расмийлаштириш йўлини топинг.

Г. Г. Белогуров ўз хонасига кира солиб, ишга киришади. Омборда қалашиб ётган тўп-тўп атлас ва духобаларни «қонуний» йўл билан йўқотиб. ҳамёнга «барака» киритиш ҳақида бош қотиради. Ниҳоят йўлини топади. У буни «антиқа кўрпача йўли» деб номлайди. Шундан кейин фабрикага келган атлас духобалар «кўрпача»га айланиб, юлдуз кўрмай жон бераверади. Қарабсизки, шоввозлар қисқа вақтда 600 метрга яқин хон атлас ва 200 метрга яқин духобани «кўрпачага ишлатилди» деб чайқовчиларга пуллашади.

Биз «пуллашади» деган сўзни ишлатдик. Лекин, «Лола»нинг директори ҳам, бош ҳисобчи ҳам «ким кўрибди, ким ушлабди бизни» деб тан олмасликлари, ҳатто кўкракларига муштлаб, кўрпачага ишлатганмиз деб, даъво қилишлари мумкин. Бу ҳолда биз айтамиз: буюртмачиларнинг исм-фамилиялари ясама, фабрикада кўрпача тиккан бирор азаматнинг ўзи йўқ. Кейин пахта, астар ишлатилмаган, четига мағиз чиқарилмаган, ҳатто қавилмаган ҳам!

— Ҳеч замонда қуруқ аврадан иборат кўрпача ҳам бўладими, — десак, бош ҳисобчи Белогуров кифтини қисиб, тиржайишдан бошқа жавоб беролмади.

Қизиғи шундаки, фақат аврадан иборат бўлган «антиқа кўрпача» ихтирочиларидан бири А. Я. Коровкина бу кўзбўямачилиги учун битта ҳайфсан билан сувдан қуруқ чиқади. Нафси бало шахсларни нўқталаб, эгрини тўғрилаб, кирим-чиқимни ғалвирдан ўтказиб турадиган фабриканинг бош ҳисобчиси Г. Г. Белогуровга эса гард ҳам юқмади. Ишнинг шу қадар силлиқ битганидан бағоят хурсанд бўлишди улар. Эшитишга қараганда бу бобда янги режалар тузиш ҳақида бош қотиришаётган эмиш. Чирчиқ шаҳридаги айрим қинғир ишнинг шайдолари бу кўзбўямачиларнинг осонгина қутилишганига қойил қолишяпти. Коровкинани билган кишилар, ишчи-хизматчилар унинг устомонлигидан ҳайратда қолиб ёқа ушлашаяпти.

Область маиший хизмат кўрсатиш бошқармасидаги ўртоқлар бунга нима дейишаркин? Ёки улар ҳам ёқа ушлаб, ҳайратдан лом-мим деёлмай туришармикан?

Малик ИБРОҲИМОВ.

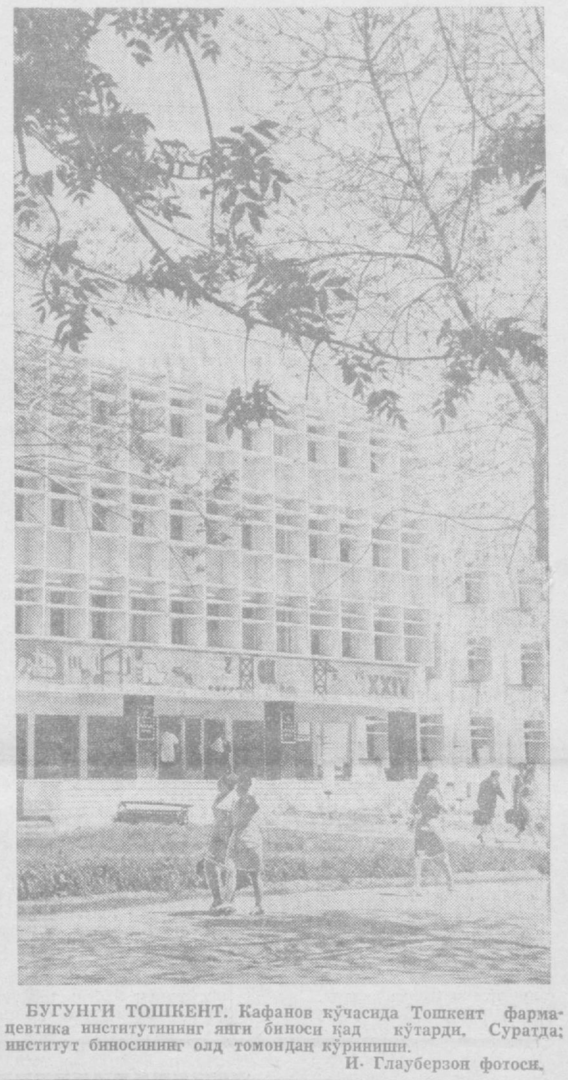

БУГУНГИ ТОШКЕНТ. Кафанов кўчасида Тошкент фармацевтика институтининг янги биноси қад кўтарди. Суратда; институт биносининг олд томондан кўриниши.

И. Глауберзон фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ОЛМАОТАГА САЁҲАТ

Ўрта Чирчиқ районидаги Белинский номли 10-ўрта мактабнинг юқори синф ўқувчилари ҳамда ўқитувчилардан бир группаси Олмаота саёҳатидан қайтиб келишди.

— Биз саёҳат давомида қўшни қардош республика пойтахтининг энг диққатга сазовор жойлари билан танишдик — дейди илмий бўлим мудири Ў. Холматов. — Айниқса бизга шаҳарнинг озода ва сўлимлиги ёқди.

Ўқитувчилар Ф. Жабборова, К. Мадалиева, мактаб ҳамшираси Ш. Гусенковалар бошчилигидаги ўқувчилар махсус автобусда ҳайвонот боғи, спорт саройи, Горький номли боғ, Пушкин номли кутубхона, тарих музейи ва саноат виставкасини бориб кўрдилар.

Кўктепа тоғига чиқиб, у ердан бутун шаҳарни томоша қилишди.

Ф. САИФУЛИНА.

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

10.55 — **Кўрсатувлар программаси.** 11.00 — **«Угил болалар»** (бадиий фильм, ўзбек тилида), 12.25 — **Кўрсатувлар программаси.**

12.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — **Кўрсатувлар программаси.** 18.00 — Ўқувчилар учун, **«Янгра, пионер горни»** (ўзбек тилида), 19.00 — **«Ахборот»** информацион программаси (рус тилида).

Ўзбек тилида: 19.20 — **«Халқ жасорати йилномаси»** (Қарши кундалиги). 19.30 — **«Ахборот»** информацион программаси. 19.45 — **«Тонг отиб кеч кирди»** (бадиий фильм), 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. **«Бутун куч-ғўза парваришига».**

МОСКВА КЎРСАТАДИ

21.30 — **«Вақт»** информацион программаси. 22.00 — **Футбол бўйича СССР кубоги учун ярим финал ўйинлари. «КАРПАТИ»** (Львов) — **«СПАРТАК»** (Москва).

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

23.45 — **«Уша кунлар»** (бадиий фильм, ўзбек тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.50 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.30 — **«Чкалов номли заводдаги учрашувлар»** (маслаҳатчилар, 2-кўрсатув).

19.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

21.30 — **«Беш йилликнинг бош чорраҳаларида»** (телефильм, ўзбек тилида), 21.55 — **Кино ҳақида суҳбат** (рус тилида), 23.10 — **«ДИН РИД.. Монолог»** (фильм-концерт.).

23.45 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **Классик куйлари саҳифаларида**, 20.40 — **«Тўлқинда—02»**, 21.00 — **«Чол билан кампир бор экан»** (бадиий фильм).

Реклама ва эълонлар

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Мессе фермасининг сири — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КЎКЧА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 5 ва кеч 7 да).

Афсунгар пойгачи — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Садоқат (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Менинг исмим масхарабоз (3 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Аёл ҳаётидаги эркаклар — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Ференц Лист — «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 8.40 минутда).

Кулгили қиз — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Қамишзор — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Мессе фермасининг сири — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ференц Лист — «ХИВА».

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

30 ИЮЛЬ КУНДУЗ СОАТ 12 ДАН БОШЛАБ

ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ КУНИГА БАҒИШЛАНГАН БАЙРАМ ЎТКАЗИЛАДИ

Байрамда-денгизчилар кунига бағишланиб концертлар, сатира ва юморлар, кинофильмлар, ҳамда кеч соат 6 да сув устида «Нептун — бизнинг меҳмонимиз» деган катта театрлаштирилган кўрсатув намойиш қилинади.

Кўрсатувда денгиз маликаси, сув парилари, медузалар ва «олтин балиқчалар», иштирок этадилар.

БАЙРАМГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

29, 30 ИЮЛЬ КЕЧ СОАТ 8 ЯРИМДА

«СЕВИМЛИ ЎЛКАМИЗ ТАРОНАЛАРИ»

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: **ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА, ВИЛОЯТ ОҚИЛОВА, САЙФИДДИН ЙЎЛДОШЕВ;**

Солистлар: Дилором **ҚАЮМОВА**, Дадахон **ҲАСАНОВ**, Тельман **ҲАСАНОВ**, Ҳотам **ҲОЖИЕВ**, Дилафруз **ЖАББОРОВА**, Толибжон **МУЛЛАЖОНОВ**, Назира **ШЕРАЛИЕВА**, Роза **КАКУРИЕВА**, Зуҳра **ҚОДИРОВА**, Қодир **МУМИНОВ**.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Ўткир **СИДДИҚОВ** олиб боради.

БИЛЕТЛАР Горький номли боғнинг ёзги театр биноси кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ЯХШИ ҚОЛ, КИЕВ!

Бутуниттифоқ мактаб ўқувчилари XII спартакиадаси мусобақалари тугади. Бир неча кун мобайнида Украина пойтахтининг стадионлари спортимизнинг келажаги бўлган ёш талантларнинг қизғин баҳслари гувоҳи бўлди.

Спартакиаданинг охирги кунлари енгил атлетикачиларимиз қувонтирдилар. 100 метрга эстафетали югуришда Ўзбекистон қизлар командаси ғолиб чиқди. Тошкентлик динамочи Наталья Шишкина, чирчиқлик «Меҳнат» вакили Людмила Сторожкова, тошкентлик «Буревестник» жамияти аъзоси Ноила Инелиева ва андижонлик Наташа Миненколар эстафета таёқчасини маррага ҳаммадан олдин — 47,2 секундда олиб келдилар. Ўзбекистон командаси спартакиаданинг олтин медалига сазовор бўлди. Тошкентлик мактаб ўқувчиси Наташа Шишкина 100 метрга югуришда бронза медали, 200 метрга югуришда эса кумуш медалини ҳам қўлга киритди. Уч ҳатлаб сакрашда ўзбекистонлик Шчербгий бронза медалини, диск отувчи Заголев олтин медални олишга сазовор бўлишди. Тошкентлик Анатолий Димов Тошкентга иккита медаль билан қайтди: у уч минг метрга югуришда 8 минут 36 секунд натижа кўрсатиб учинчи бўлди, беш минг метрга югуришда эса 15 минут 3,4 секунд натижа билан иккинчи бўлиб келди. Унинг ҳар иккала натижаси ҳам ёшлар ўртасида Ўзбекистоннинг янги рекорди эди. Умуман енгил атлетикачиларимиз командада ҳисобида 5-ўринга кўтарилдиларки, бу спортчиларимизнинг шубҳасиз катта ютуғидир.

Мусобақаларнинг ёпилиш куни командалар эришган натижалар маълум қилиниб, мукофотлар топширилди. Ўзбекистон волейболчи қизлари спартакиада чемпиони бўлиш билан бирга Украина комсомоли Марказий Комитетининг «Ғалабага бўлган иродаси учун» деб номланган мукофотини ҳам қўлга киритдилар.

Республикамиз қиличбозлари саккизинчи, қўл тўпидан қизларимиз еттинчи, ўсмирларимиз тўққизинчи, шахматчиларимиз тўққизинчи ўринларни эгалладилар. Футбол, велоспорт, сузишдан эса ўн иккинчи ўринни олдилар.

БОКСЧИЛАРИМИЗНИНГ БРОНЗА МЕДАЛЛАРИ

Барнаул шаҳрида бокс бўйича ўсмирлар ўртасида ўтказилган мамлакат биринчилигида тошкентлик тўрт спортчи бронза медали билан қайтди. Булар спартакчи Р. Ҳайрутдинов, темирйўлчи Г. Мочилин, «Меҳнат резервлари» жамиятидан Ҳ. Усмонов ва Ю. Калининлардир.

НАВБАТДАГИ ЎЙИН ДУРАНГ

Спасский—Фишер матчининг еттинчи партияси 49-юришда дуранг бўлиб тугади. Бу учрашувда жаҳон чемпиони ҳужумкорлик қилиб пиёдаларини бир неча бор қурбон этди, жуда чиройли ўйнади. Матч ҳисоби Фишер фойдасига 4:3 бўлиб қолди. Саккизинчи партияда даъвогар оқ доналар билан ўйнайди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786 Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30259 гача.

Р. 04354. ИНДЕКС 64697. Б. 1803.